

Ponedjeljak, 02. juli 2007.

Svedok Žarko Bajčetić

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.06 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilaštvo protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospodine Emmerson, da li ste spremni da nastavite unakrsno ispitivanje gospodina Bajčetića?

ADVOKAT EMMERSON: Jesam.

SUDIJA ORIE: Molim, onda, da se svedok uvede u sudnicu.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobro jutro, gospodine Bajčetiću. Gospodine Bajčetiću, gospodin Emmerson će sada nastaviti unakrsno ispitivanje, a ja želim da vas podsetim da svečana izjava koju ste dali na početku vašeg svedočenja i dalje ostaje na snazi i obavezujuća je za vas. Izvolite nastavite.

svedok: Žarko Bajčetić

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT EMMERSON – NASTAVAK

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Bajčetiću, uzmite, molim vas, našu zelenu i braon, ne, u stvari, mislio sam da kažem, žutu i braon fasciklu, dakle, prvi deo žuti, tabulator 1. To je vaša izjava svedoka u ovom postupku. Ja sam postavljao o tome neka pitanja kad smo prestali sa radom u četvrtak i to o paragrafima 42. do 47.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da, našao sam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Neposredno pre nego što smo završili sa radom u četvrtak, postavio sam vam neka pitanja o tome, da li su informacije sadržane u paragrafima 42. do 47. informacije koje ste vi prvi put dobili kada su operativci RDB, koji su bili prisutni osmog. došli ponovo u vašu kancelariju i vi ste, pri samom kraju vašeg unakrsnog ispitivanja, u četvrtak, rekli da je tačno da vi tokom dana niste dobili nikakve informacije, ni telefonom, ni radiom i da ste vi po prvi put saznali šta je to tamo nađeno, onda kada su se oni vratili te večeri. Vi ste rekli, da tamo mreža mobilnih telefona ne radi, kod samog kanala, i da su radio komunikacije, takođe, bile otežane zbog problema u prenosu signala. Prvo, želim da vam dam priliku da razmislite o tom odgovoru. Znači, to je tačno, vi niste primili nikakve

informacije, ni telefonom, ni radiom, tokom samog dana, osmog. i prve informacije koje ste o tome primili dobili ste lično od operativaca, kad su se oni vratili te večeri.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U ovom predmetu čuli smo iskaz da su pripadnici međunarodne zajednice do 4 sata posle podne, tog dana, već pozvani na lice mesta i dok je gospodin Tomaš bio tamo, tog dana, pre nego što se vratio u vašu kancelariju, sastao se sa Zoranom Anđelkovićem, koji je bio predsednik privremenog Izvršnog veća Kosova i Nikolom Šainovićem, potpredsednikom Vlade Savezne Republike Jugoslavije, koji su već bili na licu mesta zajedno sa pripadnicima medija. I sada, budući da nije bilo ni telefonskih ni radio komunikacija na licu mesta, kako su ti ljudi obavešteni o nalazu, ukoliko je to tamo zaista i pronađeno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja to zaista ne znam, kako su obavešteni, a to jeste tamo zaista i nađeno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Možete li ponoviti poslednji deo odgovora?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Rekao sam, ne znam kako su obavešteni ovi ljudi, zato što ja tada nisam bio tamo, niti sam obavešten o načinu njihovog obaveštavanja o tome, a ovo je, zaista, tamo nađeno, jer su me tako informisali da su to zatekli na licu mesta. Znači, mrtve ljude.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. Da stvari budu sasvim jasne, iz iskaza koji ste vi dali, čini se da ne samo da su pripadnici međunarodne zajednice i novinari obavešteni pre vas, nego su čak uspeali da dođu i na lice mesta pre nego što su vas obavestili o tome šta je tamo pronađeno.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja zaista ne znam ko je obavestio njih, niti mogu o tome da se izjasnim, jer, zaista mi te činjenice nisu poznate.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Sada pogledajte, molim vas, paragraf 71. U paragrafu 71. stoji da ste vi rekli, „dana 8. i 9. septembra pripadnici RDB koji su bili raspoređeni na licu mesta, o svojim su nalazima izveštavali mene, s obzirom da sam im bio nadređen, a ja sam izveštavao načelnika Odeljenja RDB u Đakovici/Gjakovë, gospodina Sretena Camovića, u skladu sa uobičajenom procedurom“. Vidite li to?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li je to tačan opis situacije?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: To je uobičajena procedura. Dana 8. i 9. Kada su me operativci izveštavali o tome, a Sreten Camović je u jednom trenutku i bio tamo, samo ja nisam bio sa njim, niti je on imao potrebe da me izveštava o tome.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Samo da razjasnimo, da li je gospodin Camović išao na lice mesta 8. ?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja to stvarno ne znam posle ovoga vremena. Znam sigurno da je sa mnom bio desetog.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, to znam. Vi ste tamo otišli prvi put desetog. i u izjavi svedoka napisali ste da je gospodin Camović otišao sa vama. Međutim, ja vas sada pitam. U ovom paragrafu vaše izjave svedoka, vi po svemu sudeći, kažete, da ste 8. primili

informacije od ljudi koji su bili na licu mesta i da ste te informacije preneli gospodinu Camoviću. Ja sada pokušavam da shvatim sledeće. Ako je on tamo već bio 8. onda nije bilo potrebno da vi prenosite informacije njemu koje ste dobili od pripadnika RDB, koji su bili na licu mesta.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Samo to da razjasnimo, da bude potpuno. Operativci koji su došli i izvestili me šta su videli tamo, na licu mesta, uobičajeno je bilo da se sastanemo Camović i ja i da o tome razmenimo mišljenja.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, to razumem, ali ja vas pitam, da li je gospodin Camović išao do kanala 8. sa prvom izviđačkom misijom, i ukoliko jeste, onda vi niste njega obavestavali o tome što su mu rekli operativci, nego bi to on onda rekao vama?

TUŽILAC ISSA: Časni Sude, prigovor na drugi deo pitanja. Izgleda da gospodin Emmerson donosi svoje zaključke, umesto da to formuliše u kontekstu pitanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Oprostite, ne razumem prigovor. Ja pitam, da li je gospodin Camović išao do kanala 8. Razlog zbog kojeg to pitam je ono što sam učinio. Ukoliko on jeste išao tamo 8. onda paragraf 71. izgleda da nije tačan.

SUDIJA ORIE: Da. Gospođu Issa nije li tačno, da ukoliko se svedoku iznese mogući činjenični zaključak, to još uvek spada unutar dopuštenih sugestivnih pitanja, a samo ukoliko bi se radilo o nekom ekspertskom mišljenju, stvari bi bile drugačije.

TUŽILAC ISSA: Možda bi bilo lakše kad bi gospodin Emmerson podelio pitanja na više komponenti.

SUDIJA ORIE: Učinite to.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Nakon što ste osvežili pamćenje pročitavši vašu izjavu svedoka, možete li nam reći da li je gospodin Camović bio prisutan tamo 8. zajedno sa gospodinom Bogdanom Tomašom i gospodinom Jovovićem?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Zaista tog detalja ne mogu da se setim, jer to je bilo neko užasno vreme, to je, ne mogu sada da opisujem sve to kako je bilo, ali ne mogu da se setim toga.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro, ako ne možete da setite, ne možete. Ali, recite nam sada, kad vi u paragrafu 71. kažete da ste vi prenosili nalaze operativaca na terenu gospodinu Camoviću 8. možda ste tu pogrešili.

TUŽILAC ISSA: Mislim da to ne proizilazi iz ovoga. Ukoliko je svedok rekao da ne zna, da li je Camović išao sa izviđačkim timom 8.

ADVOKAT EMMERSON: Možda greši.

SUDIJA ORIE: Dobro, čekajte da razjasnimo sve to zajedno. Gospodine Bajčetiću, gospodin Emmerson se sad pita, da li je postojala potreba da se gospodin Camovića izvesti o

tome što ste vi čuli, ako je on tamo bio prisutan. Mislim da vas to brine, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Upravo to.

SUDIJA ORIE: Možete li pomoći gospodinu Emmersonu da bolje shvati situaciju. Ako je gospodin Camović bio tamo, možda nije bilo potrebno da se o tome obaveštava. Da li to znači da, budući, da ste vi rekli da ste ga obavještavali, da je verovatnije da on nije bio prisutan ili ste vi možda pogrešili, pa ga niste o tome izveštavali, jer je on tamo bio prisutan.

SVEDOK BAJČETIĆ: Časni Sude, ja sam bio vrlo jasan u odgovoru na ovo pitanje, kad je u pitanju paragraf 71. Mene su operativni, posle, to je bilo veče, obavestili šta su tamo videli na licu mesta i kako su prošli toga dana, obavestili su me o pucnjavi, o tome šta su videli od leševa na Radonjičkom/Radoniq jezeru. Ja ne mogu, ovog trenutka, da se setim, da li je Camović bio tu ili nije bio tu, ali je sigurno da svako veče Camović i ja smo razmenjivali mišljenja o tim podacima koji su se stekli toga dana. Znači, teško je sada, ne bih voleo da improvizujem ili bilo šta, da se eksplicitno izrazim, da li je on bio ili nije bio. Moguće da je bio, ja čak verujem da jeste, ali ne mogu taj detalj, to je prošlo 9 godina od tada.

SUDIJA ORIE: Da, shvatam, ali ja mislim da gospodin Emmerson očekuje, da, ukoliko je on bio tamo i ukoliko vi kažete da ste vi gospodina Camovića obavestili, u skladu sa uobičajenom procedurom, gospodin Emmerson očekuje da vam on kaže, „zašto mi sve to govoriš, pa ja sam bio tamo“, shvatate. To je ono što brine gospodina Emmersona. Možete li nam u vezi sa time nešto reći.

SVEDOK BAJČETIĆ: Da li je bio ili nije bio, mi smo uvek o takvim stvarima, koje su bile strašne, razgovarali u toku večeri. Znači, sumirali smo nekakve informacije tokom večeri.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala vam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pogledajte onda ponovo paragrafe 44. do 47. Zanima me tu jedan aspekt vašeg iskaza. U paragrafima 44. do 46. vi prepričavate ono što vam je, po vašem rečima, rekao snimatelj, gospodin Tomaš kao i gospodin Jovović, da li je to tačno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Jesu li oni bili zajedno kad su vam o tome govorili?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ko bi se setio toga posle 9 godina. Ja mislim da sam prvo razgovarao sa snimateljem.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Možete li nam reći, ko vam je to tačno rekao, da je došlo do teškog granatiranja, što je navelo tu grupu zvaničnika MUP-a i RDB-a da čekaju nekoliko sati na pristizanje pojačanja Vojske Jugoslavije, dok su išli prema kanalu? Odakle vam tačno ta informacija?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Informaciju mi je tačno preneo snimatelj i on je bio razočaran zbog toga što je podrška kasno stigla i, sećam se, da su mu neke sandale, koje su bile sa kaiševima, ovaj, se, praktično raspale i on je gotovo bos bio u kancelariji i kvasio je neki pod dole i bio je, ovako, prilično nervozan i o tome mi je sve saopštio. Znači, to je ta informacija, ne znam šta bi drugo trebalo da kažem.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Informacija koju vam je dao je to, da je razmena vatre trajala dva sata pre nego što su došla pojačanja Vojske Jugoslavije.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja sam vam rekao šta mi je on preneo. Da su, baš ovako kako ovde i piše, da je „otvorena minobacačka vatra i tako dalje“. Da li je to trajalo ovoliko i onako, ja posle 9 godina ne mogu da se setim šta mi je on tačno rekao, to je prosto nemoguće bilo kome, ne samo meni.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pomozite mi ako možete. Vi ste ovu izjavu potpisali u maju ove godine. I u paragrafu 45. vi kažete, da je došlo do razmene vatre između MUP-a i OVK, dok je ta grupa čekala na pojačanje. Kažete, „MUP je uzvratio vatru u pravcu sela Ratiš/Ratishi, odakle je konvoj granatiran“. I kažete da je „ta situacija trajala nekoliko sati dok nije stiglo pojačanje iz MUP-a i Vojske Jugoslavije“. Znači, to je ono što ste vi saznali od snimatelja?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Jeste li proverili sa drugom dvojicom, sa gospodinom Tomašem i Jovovićem, kako bi ste videli da li ono mogu to potvrditi?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ovo su bili potpuno nebitni podaci o tome koliko je trajalo minuta, sati ili bilo šta, granatiranja. Bitno je bilo da su ljudi došli živi i bitno je bilo sa našeg operativnog stanovišta da su tamo viđeno leševi, onako kako smo imali početne informacije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Recite nam još jednu stvar u vezi sa ovom izviđačkom misijom. Pogledajte, molim vas, tabulator 13. prvu stranu. I, možete li da potvrdite, da vi poznajete čoveka koji je dao ovu izjavu, ali nemojte spomenuti njegovo ime?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Poznajem ga.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vi ste, u vašoj izjavi svedoka, njega pomenuli, u paragrafu 57. Neću to sad da čitam, ali možda biste mogli da pogledate i potvrdite da je ono što piše u drugom delu paragrafa 57. u vašoj izjavi, tačno.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, to je čovek koji je učestvovao u toj istrazi i to na jednom višem položaju, odnosno, on ju je nadgledao?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: To je bio njegov posao.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pogledajmo onda ponovo tabulator 13. to je njegova izjava svedoka i to paragraf 13. On tu navodi sve one koji su učestvovali u prvoj izviđačkoj misiji. Negde u sredini paragrafa, on prvo spominje tim SUP-a i tu navodi, general-pukovnika Vlastimira Đorđevića, šefa Resora javne bezbednosti MUP-a Srbije, zatim generala Obrada Stevanovića, zamenika načelnika bezbednosti, zatim je tu Dragutin Adamović, načelnik Đakovičkog SUP-a, Sreten Camović, načelnik Đakovičke državnice

bezbednosti, kriminalistički inspektor Goran Mitić, kriminalistički inspektor Dušan Dragović, kriminalistički tehničar Nebojša Avramović, kriminalistički tehničar Žarko Gazdić, a zatim iz Resora državne bezbednosti sledeći su bili u njegovom timu: pokojni kriminalistički inspektor Dejan Jovović i kriminalistički tehničar Sava Jovanović, koji je bio zadužen za video snimanje. I on zatim kaže: „Pre nego što su došli do samog lica mesta, nisu znali tačno lokaciju gde se nalaze ubijene osobe. “ Zaustavimo se ovde, na trenutak. Vidimo da ovaj svedok ne kaže da je i gospodin Tomaš među ljudima koji su bili na licu mesta. Da li ste vi sasvim uvereni da je gospodin Tomaš bio na kanalu ...

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na privatnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, izvolite nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pomenuli ste, pre par trenutaka, da izjava koja se navodi, odnosno spisak koji se navodi u ovoj izjavi svedoka, ponoviću ono što sam želeo da kažem. Dakle, pomenuli ste, pre par trenutaka, spisak imena koji se navodi u izjavi svedoka pod tabulatorom 13. i rekli ste da se to odnosi na osobe iz Sektora javne bezbednosti, a ne Sektora državne bezbednosti. Očigledno, mi možemo da vidimo da se tu pojavljuje i ime gospodina Camovića, gospodina Jovovića i gospodina Jovanovića, i sva ta imena su ovde, a oni su očigledno bili zaposleni u Državnoj bezbednosti, zar ne?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da. da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li vi, u stvari, tvrdite, da vi ne znate identitet tih pripadnika MUP-a ili SUP-a koji su prisustvovali, bili prisutni 8, ali znate identitet onih pripadnika RDB-a koji su bili prisutni?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Što se tiče ovih ljudi iz Javne bezbednosti, ja poznajem neke, a ove iz Državne bezbednosti, poznajem sve, naravno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Mogu li da vas, jednostavno, pitam sledeće. Da li biste se složili da je ovo grupa pojedinaca vrlo visokog čina, koji su prisustvovali mestu zločina, otišla na mesto zločina, a nisu znali tačnu lokaciju i, takođe je postojao rizik da ta izviđačka misija bude izložena vatri? Da li biste se složili da je to jedna grupa pojedinaca vrlo visokog čina koja je učestvovala u ovoj izviđačkoj misiji?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja ne razumem zbog čega to mene pitate. Ja niti sam mogao da odredim ko će da bude tada tog dana, niti sam mogao bilo šta da utičem na taj dan, ko će se tamo naći, osim što mogu da kažem da nisam ja bio tamo. I, vrlo sam jasno rekao šta su mi ljudi preneli to veče i drugih činjenica je zaista teško se setiti posle 9 godina. A ovo vas uveravam, da ja nikako nisam mogao da, kojeg je ranga trebalo da bude misija, to ne mogu nikako da se izjasnim oko toga.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatam. Dozvolite da sada idemo na vaš nivo, konkretno. Da li vas iznenađuje kada gledate, sada, na te događaje, da li vas iznenađuje da je vaš starešina, gospodin Camović, bio u toj izviđačkoj misiji, a da pri tome sama lokacija nije bila poznata?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne znam zašto bi me to iznenadilo. Camović je mogao da postupa onako kako je mislio da treba da postupi, s obzirom da je bio iznad mene i nije imao potrebe nikakve mene o tome da obaveštava, sa kim će on da ide.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala.

SUDIJA ORIE: Možda bih ja mogao da pokušam da postavim pitanje. Vi ste do sada, gospodine Bajčetiću, dva puta rekli da ste iznenađeni zašto vam se postavljaju ta pitanja. Ono što gospodin Emmerson pokušava da sazna je, da li na ovakvoj izviđačkoj misiji, kada se još ne zna šta će se naći i tako dalje, zašto bi, da tako kažem, tako velike zverke, učestvovali u takvoj misiji. Da li je to nešto što bi se očekivalo sa stanovišta uobičajene procedure? I to je ono što bi gospodin Emmerson želeo da zna, ne da li ste vi u poziciji da kritikujete ili ste bili u poziciji da odlučujete ko će biti u misiji, već, da li vas iznenađuje da su predstavnici vlasti tako visokog ranga, učestvovali u obilasku jednog mesta zločina za koji se u tom trenutku vrlo malo znalo?

SVEDOK BAJČETIĆ: Ja mogu da kažem svoje neko uverenje. Iznenađuje me to, ali ja nisam ni znao tada ko će da ide, tako da, sa ovog stanovišta, mogu da kažem da mi to je potpuno nenormalna jedna situacija, da tog ranga idu starešine na lice mesta, jer nije bilo uobičajeno.

SUDIJA ORIE: Što je učinilo tu situaciju neuobičajenom? Jer, ja shvatam da to objašnjava zašto su vlasti visokog ranga bile tamo, ali, kada se sada osvrnete na tu situaciju, da li znate šta je čini tako neuobičajenom?

SVEDOK BAJČETIĆ: Pa, neuobičajena je situacija bila, prosto, što su, ono što sam već govorio, što je bilo dosta informacija o tome da veliki je broj ljudi nestao, nema ih i postojala je osnovana sumnja da oni nisu živi i sve je bilo usmereno ka tome da su te ljude kidnapovali i usmrtili pripadnici OVK, kako su sebe nazivali. To je ono što sam i prethodnih dana rekao i praktično sada, to je bila ta sumnja zbog čega se sve usmerilo ka tome, da se nađu ti ljudi. A zašto je ovog ranga, ja to stvarno ne znam.

SUDIJA ORIE: Da li sam vas onda dobro shvatio, da kažete, da su bila velika očekivanja, da se mislilo da će se možda naći rešenje za nestanak mnogih ljudi?

SVEDOK BAJČETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Molim vas, izvolite nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Molim vas, pogledajte paragrafe 85. do 87. vaše izjave. Pogledaćemo ih na kratko, ako možemo. I vi u ovom delu vaše izjave komentarišete video snimak koji ste pregledali, a za koji je rečeno da je snimljen 8. septembra, tokom poslepodneva. I vi kažete, „ što se tiče snimaka na licu mesta kod kanala i u kanjonu, moglo se naglasiti da dva tela koja se mogu videti na video snimaku, napravljenog 8. septembra 1998. godine, se ne mogu više videti na video snimcima napravljenim 9. i 10. septembra 1998. godine. Jedno telo nosi crvenu košulju, a drugo nosi plavu. Razlog zbog koga se ta dva tela više ne mogu videti pomenutih datuma, jeste taj, što je 8. septembra obilna kiša prouzrokovala da voda odnese oba tela, nizvodno prema jezeru. Znam to, na osnovu toga što

mi je kameraman rekao i zbog toga što je snimak različit od onog što smo mi videli 10. septembra. Kameraman mi je kazao da su tela bila prisutna 8. ali nisu bila prisutna 10. septembra“. I onda kažete, „ta dva tela sam video 10. septembra, nizvodno, u pravu jezera, otprilike dvesta metara od lokacije, kod betonskog kanala, gde su prvobitno viđena 8. septembra 1998. godine. Video sam ih u jami, između zemlje i prirodne obale, na dan 10. septembra 1998. godine. Razlika u nivou vode na dane 9. i 10. septembra 1998. godine, može se videti na snimcima napravljenim tih dana“. Ovde ćemo zastati, na trenutak, da bi prevod stigao. Vi u ovim paragrafima pominjete dva tela, dva tela koja se mogu videti na video snimcima koja su plivala u betonskom delu kanala, je li tako?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I vi komentarišete činjenicu da se ne pojavljuju na video snimcima narednog dana, 9. Da li je to tačno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: U betonskom delu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Ili bilo gde drugde, na tom video snimku?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja sam se ograničio na betonski deo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatam. I možete, svakako, da potvrdite, da u vreme kada ste vi tamo stigli, dakle 10. , oni nisu bili u tom betonskom delu kanala, je li tako?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vi kažete, da ste ih videli, ta dva tela, dvesta metara nizvodno. Da li je to tačno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A da li ste vi lično sišli do kanjona, da pogledate ta dva tela 10. ?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Znao šta, moj zadatak nije bio da ja gledam svako telo posebno. Prvo, video sam sva tela koja su bila na onoj strani prema betonskom delu, a onda i tela koja su bila ispod kaskade, koja su išla kanjonom ka Radonjićkom /Radoniq jezeru. Tako da moj zadatak nije bio da prilazim svakom telu i svako telo da vidim, ali sam ih odozgo, sa obale, video.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Samo ako možete da se koncentrišete na moje pitanje, gospodine Bajčetiću. Ja shvatam objašnjenje koje ste nam dali. Nije bio vaš zadatak da pregledate pojedinačno svako telo, ali, u vašoj izjavi svedoka, je tvrdnja, da su se ta dva tela mogla videti u betonskom delu kanala 8. i da ste ih vi videli 10, dvesta metara nizvodno od tog betonskog dela kanala, dakle, u kanjonu. Ja pokušavam da shvatim kako ste vi bili u poziciji da kažete, da su ti ostaci koje ste vi videli dvesta metara nizvodno u kanjonu, isti ti ostaci, ista tela koja su se mogla videti na video snimku napravljenom 8. Moje pitanje zato je, da li ste vi sišli nizvodno do kanjona i videli ta tela 10. , ili ste ih videli sa nekog uzdignutog položaja.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da su bila ta dva tela na betonskom delu iznad kaskade, to je rekao kameraman i gledajući snimak, on je označio ova dva tela koja imaju, kako je ovde navedeno, crvenu košulju i drugu plavu, nalaze se sada tu, u ovom kanjonu. To je vidljivo bilo i sa položaja, sa obale, jer tu bio dovučen nekakav šljunak, verovatno da se

zatrpaju tela, ova koja su bila na obali i sa tog položaja je bilo moguće videti ta tela, kao i, naravno, druga tela, auto u kojima su bila dva tela ovih Albanaca, muža i žene.

SUDIJA ORIE: Gospodine Bajčetiću, poslednje pitanje je bilo vrlo jednostavno. Da li ste vi sišli do kanjona, da ili ne.

SVEDOK BAJČETIĆ: Ne, ne.

SUDIJA ORIE: Da ste odmah rekli, ne, nisam sišao, onda bi gospodin Emmerson imao sledeće pitanje za vas.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da vidim da li možemo da se nadovežemo na poslednji odgovor koji ste dali. Jasno je, svi smo mogli to da vidimo na video snimku, da ta dva tela više nisu bila u betonskom delu kanala. Oko toga se možemo svi složiti, u vezi sa snimkom koji je snimljen 9. Ono što mene interesuje, zašto ste vi tvrdili u izjavi svedoka, da su se ta dva, konkretna tela, mogla videti dvesta metara nizvodno u kanjonu, kada ste stigli 10? Da li je to nešto što vam je rekao kameraman, ili ste vi to videli? Da li vi dajete ovde iskaz, pod zakletvom, da ste vi videli ta dva tela dvesta metara nizvodno, u kanjonu i da ste mogli lično da identifikujete da je reč o istim snimcima koje ste videli na video snimku 8. kako plivaju u betonskom delu kanala?

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, vaše pitanje stvara dve mogućnosti. Svedok je već rekao da mu je rečeno. Pored toga što mu je rečeno, sada molim vas, da pojasnite ostatak vašeg pitanje.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Dakle, prvo, da li vam je kameraman, ili bilo ko drugi, rekao da su dva tela koja su viđena 8. mogla biti viđena dvesta metara nizvodno u kanjonu 10? Da li je to nešto što vam je rečeno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: To mi je rekao kameraman, i to sam već objasnio.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala. A da li ste vi, lično, videli ta dva tela ili ste se oslonili na ono što vam je rekao kameraman?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Rekao sam ono što mi je rekao kameraman i ta dva tela su se jasno videla i na snimku koji je on napravio 10. kada smo bili zajedno. I to može na snimku da se vidi.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Mislim da je to možda sporno. Moglo bi biti sporno to što video snimak pokazuje. Pitanje koje ja vama postavljam, i ponoviću ga, na vrlo jednostavan način: da li ste vi lično videli ta dva tela i identifikovali ih kao ista dva tela koja su se mogla videti na video snimku od 8?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Video snimak od 10. , koji je napravljen kada sam ja bio sa kamermanom, to su autentični snimci onoga šta se videlo u kanjonu ovog kanala.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Da li ste vi igde zabeležili taj deo video snimka, za koji kažete da se na njemu vide ta dva tela dvesta metara nizvodno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja sam gledao taj snimak na kome se vide ta dva tela i ja tvrdim da sam sa kamermanom bio 10. na jezeru i tvrdim da su snimci koje je 10.

napravio autentični. A nemam razloga da sumnjam ni da su drugačiji snimci koje je pravio 8. i 9.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Moje pitanje je, da li ste vi bilo gde zabeležili vreme na video snimku, na kom kažete da se vide ta dva tela dvesta metara nizvodno od kanala?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Gospodine branioče, ja nisam bio zadužen da bilo kakvo vreme stavljam na kameru. Isključivo je kameraman držao to i on je čovek bio, ja sam to već objasnio, koji nije bio...

SUDIJA ORIE: Gospodine Bajčetiću, gospodin Emmerson samo želi da zna, da li ste vi bilo šta zabeležili, ne da li ste to morali da uradite,...

SVEDOK BAJČETIĆ: Ne.

SUDIJA ORIE: ... ne da li je to bila vaša dužnost ili dužnost nekog drugog.

SVEDOK BAJČETIĆ: Ne. Ne.

SUDIJA ORIE: Izgleda da je vaš odgovor jednostavno ne. Izvolite nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U vreme kada ste vi bili tamo, 10, protok vode u kanalu i kanjonu je bio značajno smanjen, nivo vode je bio smanjen, zato što se manipuliralo kapijama uz kanal, zar ne?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Kameraman je bio jasan u tome da je bio visok nivo vode i da je pretila opasnost da se svi leševi, koji se nalaze u kanalu, jednostavno zbog te količine vode, nađu u jezeru. I onda je, ne znam izraz, manipuliralo, zatvorili su kanal, negde, tako smo obavesteni, u selu *Donja Luka* ili *Gornja Luka*, gde je to bilo moguće, i onda je smanjen nivo vode i to je dovelo do toga da onda leševi nisu mogli da odu do jezera. To je suština.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, hvala. I to je učinjeno 9? Da li je to tačno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne znam ja kada je to zatvoreno. Uglavnom, 10. nije bilo velike količine vode.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, hvala. Ako pogledate paragraf 88. vaše izjave, kaže se da se to desilo 9. Da li se slažete sa tim?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, do 10. nivo vode je bio niži, dotok vode je bio niži i nije bilo dovoljno vode da nosi tela do kanjona, je li to tačno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Posle zatvaranja to nije bilo moguće.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako bih vam ja rekao, gospodine Bajčetiću, da nisu nađeni nikakvi ljudski ostaci dvesta metara nizvodno od kanala, na mestu koje ste vi opisali, da li bi to uticalo na vaš iskaz ili na vaše sećanje na te događaje, ta tvrdnja da nisu nađeni nikakvi ljudski ostaci dvesta metara nizvodno od kanala?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Može samo uticati na to, da li je to dvesta metara ili neka druga distanca, jer teško je to proceniti. Znači, od onog betonskog dela, pa nizvodno dole, da li je to ovoliko metara ili onoliko metara, to ne znam. Ali, uglavnom, da su ti bili leševi, to se vidi na snimku koji je pravljen 10. septembra.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Mi ćemo pogledati taj video snimak, ali vi niste u mogućnosti da nam pomognete u vezi sa pasusom na koji ste pokušali da se oslonite kada ste gledali, zajedno sa Tužilaštvom, vi niste ništa zabeležili u vezi sa tim video snimkom. Je li tako?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne znam sad koji je to video snimak, da bih mogao da se izjasnim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Mislim na video snimak za koji vi sugerišete da se na njemu vide ta dva tela dvesta metara nizvodno od kanala i ja tražim da potvrdite, da ste vi sa Tužilaštvom pogledali taj deo video snimka i da niste, u stvari, zabeležili vreme na tom video snimku, taj deo video snimka, na kome se mogu identifikovati ljudski ostaci, ta dva tela u kanjonu?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne znam. To stvarno, iz ove pozicije, to ne mogu da kažem, da li jeste ili nije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu...

SUDIJA ORIE: Da li ste shvatili pitanje koje vam je postavio gospodin Emmerson. Gospodin Emmerson kaže, vi se oslanjate ne nešto što ste videli na video snimku, ali niste zabeležili koji deo video snimka ste gledali, kada ste dali taj deo svoje izjave. Molim vas nastavite.

SVEDOK BAJČETIĆ: Ne, ne.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Molim vas, pogledajte tabulator 16. u ovom registratoru. Tu je izveštaj tima ronilaca, koji su učestvovali u istrazi u kanalu i to na srpskom i na engleskom i pogledajte prvi dokument, to je 16A. Želim da skrenem vašu pažnju na paragrafe 1. i 3. U paragrafu 1. se kaže, da 12. septembra, u vremenu od 16. 30, odnosno, do 13,45 sati, mora da je neka greška u beleženju vremena, ronilačka ekipa Stanice pogranične policije Pristaništa Beograd i navode se imena tih ljudi, izvršila je pretragu terena i tom prilikom zapazila sledeće. I onda, u 3. paragrafu se kaže, „zapaženo je da nanos mulja ne zadovoljava pretpostavku da je matica vode kanala mogla da bilo kakav predmet, kao i telo utopljenika ili drugi leš unese u drugi deo jezera. To znači, da je mulj prepreka za unošenje leševa u dubinu jezera“. Da li vidite to?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako pogledate sada 16C, to je dodatni izveštaj ronilačkog tima, od 16. septembra, i ako pogledate 4. celi paragraf na ovoj stranici, na prvoj stranici i tu se podržavaju nalazi iz prethodnog dokumenta. Glasi, „zaključak je ekipe za taj dan da ne postoji mogućnost unošenja leševa maticom kanalske vode u jezero Radonjić/Radoniq. I kod visokog vodostaja prepreke od mulja će zadržati svaki leš iz kanala.

U ovom slučaju je količina vode bila mala i nivo jezera znatno niži od uobičajenog“. I nešto dalje, kaže se, „dana 13. i 14. septembra, nakon obilnih padavina, nivo vode u kanalu, u betonskom i podbetonskom delu, znatno je porastao. Masa vode se uvećala za sedam do osam puta, ova bujica je sprečila bilo kakvu pretragu kanala“. I pretposlednji paragraf u ovom izveštaju, glas“, zaključak ekipe je da sva tela i pronađeni leševi, koji su pod bilo kakvim okolnostima dospeli u korito kanala, betonski uređeni i kanalski neuređeni, nisu mogli, bez obzira na snagu vodenog toka, biti uneti u jezero. U kanalu, posebno, na krivudavom toku, ima mnogo prepreka, kao što je grmlje, zaglavljeno granje, stene i sprudovi koji mogu zadržati leševe. To je razlog da je kanal, u tom neuređenom delu, detaljno pregledan“. Da li to vidite?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako ste vi u pravu, gospodine Bajčetiću, da su dva tela koja se vide na video snimku od 8, u betonskom delu kanala, bila odnesena u kanjon, da li biste se onda složili da, bi onda ta operacija otkrivanja i vađenja leševa morala biti zabeležena u *postmortem* pregledu koji je obavljen u hotelu *Paštrik*.

TUŽILAC ISSA: Ja ulažem prigovor na to.

SUDIJA ORIE: Da, gospođo Issa.

TUŽILAC ISSA: Pre svega, svedok ne zna ništa o tome. Drugo, pretpostavlja se da ta tela nisu pronađena. Mi ne znamo to u ovom trenutku. I mislim da, pasus na koji se poziva gospodin Emmerson, konkretno se odnosi na jezero, na tok vode, gde se tela, gde voda odnosi tela u jezero, za razliku od prirodnog dela kanala, a to je bitna razlika.

SUDIJA ORIE: Da. Vi ovde, zaista, tražite donošenje zaključka, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Dobro, preformulisaću onda pitanje.

SUDIJA ORIE: Da, molim vas da preformulišete pitanje. Ja sam sklon da se složim sa gospođom Issom u vezi sa ovim vašim pitanjima.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. Gospodine, molim vas da sačekate pre nego što odgovorite, da vidimo da li će biti prigovora na moje novoformulisano pitanje, koje glasi: Na osnovu onoga što ste videli tokom vaše posete kanalu, a pogotovo onoga što ste videli u vezi sa ta dva leša, možete li vi Pretresnom veću dati bilo kakvo objašnjenje o tome kako to, da ni jedan od ta dva leša, ne nalazimo ni u jednom od izveštaja o obdukciji?

TUŽILAC ISSA: Prigovor.

SUDIJA ORIE: Vi biste prvo želeli činjeničnu osnovu za to.

TUŽILAC ISSA: Upravo to.

ADVOKAT EMMERSON: Ja to mogu učiniti samo kada bismo o tome već imali izvedene dokaze. Međutim, mi ćemo forenzičkog patologa tek ovde zvati da svedoči.

SUDIJA ORIE: Da, razumem. Ni Pretresno veće ne zna ništa o tome u ovom trenutku. No, u svakom slučaju, ovu pretpostavku trebalo bi svedoku objasniti, bilo da postavite to kao hipotetičku pretpostavku, da kažete, „ukoliko te leševe ne nalazimo u izveštajima, imate li kakvo objašnjenje za to“? . To je jedna vrsta pitanja. A osim toga, naravno, gospođa Issa, na osnovu materijala koji su obelodanjeni, bolje zna o tome šta se tek može očekivati u našim dokazima. I ukoliko se ona bude tome strogo protivila, onda predlažem da idemo ranije na pauzu i da vi, onda gospođi Issa, objasnite na šta se tačno oslanjate u postavljanju vašeg pitanja, da se ne radi tek o neosnovanoj pretpostavci.

ADVOKAT EMMERSON: Ja ću rado postaviti pitanje u takvom obliku, ukoliko to neće izazvati prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospođu Issa, hoće li to za vas biti prihvatljivo ili ćete se vi i dalje tome protiviti?

TUŽILAC ISSA: Časni Sude, možda bi svedok mogao da skine slušalice na trenutak.

SUDIJA ORIE: Gospođu Issa, izgleda da gospodin Emmerson smatra da ti leševi nisu među leševima koji su zabeleženi u hotelu *Paštrik*, a vi, izgleda, imate drugačiji stav. Naravno, gospodin Emmerson ima pravo da traži moguća objašnjenja od ovog svedoka koji je učestvovao u istrazi. Međutim, ukoliko ste vi zaista uvereni da ta dva leša jesu obuhvaćeni kasnijim obdukcijama, onda biste vi, naravno, trebali da obavestite gospodina Emmersona gde se oni mogu pronaći u našim dokumentima.

TUŽILAC ISSA: Časni Sude, ne radi se o tome da dva leša jesu obuhvaćeni izveštajima o obdukciji, nego o tome, da li je gospodin Emmerson u pravu kad kaže da ti leševi nisu tamo. To ne znamo, postoji više leševa koji su pronađeni u prirodnom delu kanjona, o čemu ćete vi uskoro više čuti. Prema tome, u ovom trenutku, mi to jednostavno ne znamo. Gospodin Emmerson sada uzima za pretpostavku nešto za šta ne znamo. Mi ne znamo da li su ta dva leša među onih nekoliko leševa koji su pronađeni u prirodnom delu kanjona.

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni Sude, ja znam da se gospodin Emmerson ...

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: ...može da se brine sam za sebe.

SUDIJA ORIE: Ali biste vi ipak hteli da mu pomognete.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da. Ja hoću da kažem sledeće. Gospođa Issa izbegava pitanje Pretresnog veća i to je naš problem. Ukoliko gospodin Emmerson formuliše pitanje na jedan način, onda čujemo prigovor o nagađanju. Ako formuliše pitanje na način kao što je to predložilo Pretresnog veće, kao hipotetičko pitanje, na osnovu dokaza koje smo dobili od Tužilaštva, i ukoliko se gospođa Issa bude usprotivila tom pitanju na tom osnovu, onda se zaista nalazimo u situaciji da bi se trebalo da se posavetujemo o tome kakva je tačno situacija sa dokazima. Zato, jer sada ovde govorimo o dva leša koji su bili sačuvani.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, vi se gospođo Issa, ne protivite onom delu onoga što je rekao gospodin Emmerson. Oni, dakle, nisu kao takvi identifikovani u izveštajima obdukcije. Da li sam to dobro shvatio?

TUŽILAC ISSA: Oni nisu identifikovani kao konkretna dva leša koji su nađeni 8. u betonskom delu kanala. Međutim, u prirodnom delu kanala pronađeno je, takođe, više leševa i oni bi mogli biti među tim leševima.

ADVOKAT EMMERSON: Ne, ne bi mogli. Ne bi mogli.

TUŽILAC ISSA: Ja smatram da, ukoliko se svedoku kaže da ti leševi nisu tamo, da je to jednostavno nekorektno.

SUDIJA ORIE: Dobro. Onda ćemo to učiniti drugačije. Gospodine Emmerson, vi biste onda, možda, svedoku mogli da kažete, da vi niste uspeli da te leševe pronađete među leševima obuhvaćenim obdukcijским izveštajima i da ga pitate ga ima li za to neko objašnjenje.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da.

SUDIJA ORIE: A onda bi, možda, vaše sledeće pitanje možda moglo biti, postoji li mogućnost da njih nikada nije bilo.

ADVOKAT EMMERSON: Ne bih želeo da moj položaj bude nejasan. Ukoliko Tužilaštvo može, iz ograničenog broja obdukcijских izveštaja koje ima, da identifikuje jedan ili dva, za koje kažu da bi mogli biti jedan od dva leša koji su plutali 8, onda bih ih ja pozvao da to i učine. Ovo nije prvi put da ja pokrećem ovo pitanje.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: I ja sigurno ne bih iznosio ono što sam do sada iznosio, da nemam osnove za to. Ukoliko postoji neka osnova da se, pak, tome protivreči, onda ja pozivam Tužilaštvo da to identifikuje i to svakako pre nego što se pozovu patolozi. Želeo bih da nam kažu koji bi leševi mogli biti ta dva koji su viđeni kako plutaju 8.

SUDIJA ORIE: Imamo još jedno pitanje za vas, u vezi sa tim. Gospođo Issa, nije li tačno da, prema Pravilu 90(H), gospodin Emmerson ima dužnost da svedoku kaže koja je teza Odbrane i da, s tim u vezi, postavlja pitanja. Izgleda da je sada slučaj da on tvrdi da ti leševi nisu bili tamo. Prema tome, mislim da gospodin Emmerson ima, ne samo mogućnost, nego i dužnost, da to kaže svedoku pre nego što ga dalje ispituje o tome.

TUŽILAC ISSA: Da. Tačno je da ima dužnost da iznese svoje teze svedoku. Poteškoća je u tome da on nema osnovu da to tako kaže, da ti leševi nisu bili tamo.

SUDIJA ORIE: Ali, ako je to njegova teza Odbrane, onda on to mora tako da kaže svedoku. Ima li on dobre razloge za to ili ne, to ćemo saznati kad budemo videli dokazni postupak Odbrane. Ali, vi ne možete reći, vi to ne možete reći svedoku, zato jer nemate dobrog razloga za to. Mi sada još nismo u situaciji da bismo to mogli da na pravilan način procenimo. Vi

možda smatrate da možete, ali Pretresno veće, u svakom slučaju, ne može. Pretresno veće treba da nadgleda ovaj postupak. Prema tome, gospodin Emmerson ima jednu dužnost, a kasnije ćemo videti da li je on imao dobrog razloga da zauzme taj stav ili ne. Zbog toga bi trebalo, to ne samo sakriti u samom pitanju, nego izričito reći svedoku. Gospodin Emmerson mora svedoku reći šta Odbrana smatra, kakva je situacija, i onda da mu dalje postavlja pitanja o tome.

TUŽILAC ISSA: Ja razumem ovo što vi kažete. Međutim, osnova za moj prigovor je to, da ovakvim pitanjem gospodin Emmerson pretpostavlja činjenice koje još nisu u spisu.

SUDIJA ORIE: Da, da. Ali, to je, ja mislim, deo definicije sugestivnog pitanja, koja su dopuštena u unakrsnom ispitivanju. Znači, ili vi svedoku sugerišete jedan odgovor ili pitanje uključuje pretpostavke o stvarima koje još nisu dokazane. To je upravo ono, barem sam ja tako to naučio, to je upravo ono što je suština sugestivnog pitanja.

TUŽILAC ISSA: Ja se slažem sa vama da on ima pravo da postavlja sugestivna pitanja. Međutim, ono što ja kažem je to, da on svedoku kaže da ti leševi nisu bili tamo, samo na osnovu odbukcijskih izveštaja i moj je prigovor da je to netačno.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, možda biste vi to mogli da kažete svedoku. Ja, moram da priznam, da se slažem sa gospodom Issa, da vi niste do tog zaključka mogli da dođete na osnovu izveštaja o obdukciji, zato jer tamo ima dosta neidentifikovanih leševa. No, bez obzira na to, vi smatrate, dakle, da znate nešto više.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, u obdukcijским izveštajima navodi se ono što je nađeno. Drugim rečima, stanje ostataka, starosno doba i tako dalje. I oni su, dakle, zabeleženi tamo na licu mesta. I na osnovu toga, ja sada postavljam ta pitanja. Ne želim da sada dalje trošimo vreme na ove stvari, jer ja to njemu, dakle, postavljam kao pretpostavku.

SUDIJA ORIE: Istovremeno, pretpostavljam, da ste dovoljno mudri da nećete tražiti ekspertsko mišljenje o tim *post mortem* zapisnicima. Prema tome, možete sada da iznesete vašu tezu. Stavite sada, molim vas, ponovo slušalice.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Bajčetiću, dakle, pitanje koje želim da vam postavim zasniva se na jednoj pretpostavci. Pretpostavimo, za trenutak, da ne možemo da pronađemo ni jedan obdukcijски izveštaj koji se odnosi na jedan od dva plutajuća leša koji ste videli na video traci osmog. Da li, onda, možete to na neki način da objasnite, na osnovu onoga što ste videli dok ste bili kod kanala?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ovde, kad je u pitanju kanal vi ste navodili ovde neke citate iz ovih drugih izveštaja. Ovde je reč o dva položaja, jedan je položaj dvesta metara od kaskade, znači od betonskog dela ka Radonjićkom/Radoniq jezeru i drugi je deo koji se pominje u ovom drugom izveštaju, koji je trista metara od jezera ka kanalu, gde se nalazi mulj. Ovamo se ne nalazi mulj nikakav, tako da su to dve različite stvari. Što se tiče ovog drugog pitanja. Ja jednostavno ne mogu da objasnim, ne razumem cilj vašeg pitanja. Ti leševi su postojali gore, na kaskadi, i posle su postojali dole u kanalu. I to se vidi na snimcima. Ne znam šta bi dalje trebalo da kažem o tome.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ja vas pitam sledeće: ako pretpostavimo, za trenutak, da ne postoje nikakvi zapisi koji pokazuju da su ta dva leša uzeta sa te lokacije, odvezena u hotel *Paštrik* i pregledana, drugim rečima, da ni jedan od obdukcijskih izveštaja ne može da bude izveštaj za jedan od ta dva leša, da li vi možete, na neki način da objasnite, kako su ta dva leša iz kanala odjedanput izgubljena?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne, ne mogu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A sada, tabulator 1 u braon fascikli. Ovo je dokument koji je napravio istražni sudija, neću da pominjem njegovo ime, 17. septembra i potvrdio je datume kada je forenzički tim iz Beograda, kojem je na čelu bio profesor Dunjić, bio na licu mesta i u hotelu *Paštrik*. Vidite da je prvi datum 11. septembar, a poslednji 17. septembar. Ja vas molim, dakle, da potvrdite, da je forenzički tim došao 11, drugim rečima, dan nakon što ste vi bili tamo?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja nisam imao kontakte sa forenzičkim timom, samo znam da je radio u hotelu *Paštrik*.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pa, forenzički tim je bio kod kanala, zar ne?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Znam. Ja nisam bio sa forenzičkim timom, nisam ja imao kontakte sa njima, niti na kanalu, niti kada su bili u hotel *Paštrik*, dole, u tim podrumskim prostorijama.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. Da bude jasno. Vi ste, znači, bili na kanalu i 10. i 11?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio na kanalu 10, a 11. sam bio u Dašinovcu/Dashinovic.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, 11. niste bili na kanalu?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dok ste vi bili na kanalu 10, tamo nije bilo forenzičkog tima, zar ne?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Mislim da nije bilo. Znam da su uspostavljane neke funkcije tamo, ali ne znam šta je bilo. Bio je neki kamion veze.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ispravite me ako grešim. Dokazi su nesporni u vezi sa time da su profesor Dunjić i profesor Aleksandrić tamo stigli tek 11. I u vezi sa tim, želim sad da vas pitam u vezi sa jednim detaljem. Pogledajte drugi tabulator u drugom svesku. Vidite li to?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Jači ton, e to.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li me sada bolje čujete? Dakle, drugi registrator, tabulator 2 slovo B, iza toga slova B možete naći dve fotografije i to su, znači, ta dva leša, odmah do zida kanala. Vidite li tu fotografiju?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: To su ti leševi o kojima vi govorite, kad govorite da ste ih videli na video traci 8. Dve stvari su apsolutno sigurne, na osnovu vašeg iskaza. Prvo, da ta dva leša više nije bilo 9. jer ne vidimo ih na snimku od 9. na istom mestu.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ili 10. kad sam ja bio.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, ali idemo korak po korak. Prvo, na osnovu onoga što ste nam vi rekli, možemo biti sigurni da dva leša koja su tamo bila 8. više tamo nisu bila 9, jer, vi ste nam rekli da ste pogledali i snimak od 9. i da tih leševa tamo više nije bilo 9.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio vrlo jasan, da na snimku koji mi je tumačio kamerman i koji sam video, da postoje ova dva leša 8. i tvrdim da 10, kad sam ja bio, nisu bila.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala. Gledam ovde vašu izjavu svedoka. U paragrafu 85. vi kažete da ta dva leša više nema na snimcima koji su napravljeni 9. i 10. i da je razlog za to, što ih je kiša uveče, 8, odnela, da li je to tačno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: To je, sve što sam rekao, to je tačno. Znači da 8. na snimku postoje ovi leševi, da 10. ne postoje, jer ih je odnela voda i da ne bi dalje leševi išli niz kanal zaustavljena je voda. I to smo, računam, razjasnili.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Slušajte pažljivo moje pitanje. U paragrafu 85. vaše izjave svedoka, što sam vam maločas pročitao, kaže se, kada je reč o ta dva leša, sledeće: „ona dva leša koja se mogu videti na video snimcima snimljenim 8. septembra, više se ne mogu videti na video snimcima snimljenim 9. i 10. Septembra“. I, malo kasnije kažete, da vam je snimatelj rekao da su ti leševi tamo bili 8, ali da nisu bili 10. Dakle, vi, u vašoj izjavi svedoka, jasno kažete da dva leša koja možemo videti pokraj zida betonskog dela kanala 8. se više ne mogu videti na snimcima od 9. Zaboravite sada na 10, govorimo o 9. Da li je tačno to što piše u vašoj izjavi svedoka?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Samo da razmislim to. 8. su bili leševi, 9. pretpostavljam sada i na osnovu onoga što je kamerman rekao, da je 9. zatvorena brana u selu *Gornja Luka* i da su ti leševi, znači 9. otišli dalje i 10. se nisu videli. Pretpostavljam, onda, da, teško je sada razlikovati šta je 8, šta je 09, šta je 10. Ja vam kažem ono što sam siguran. Da su 8, na osnovu snimka i na osnovu onoga što mi je kamerman rekao, da su bili tu leševi, a da 10, kad sam ja bio tu, da nisu bili leševi. I to je tačno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. Idemo onda na 10. Usredsredimo se sada na 10, a ne na 9, jer ste vi sigurni, na osnovu onoga što ste sami videli, da ih tamo nije bilo 10. Da li sam to tačno rekao?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. A sada, u tabulatoru broj 2. pogledajte slovo A, koje se odnosi na fotografiju koju sam vam pokazao. To je deo iz transkripta svedočenja profesora Dunjića u predmetu Milutinović. Da, to je tu kod svedoka, da. Pri dnu prve strane, 22. red, tu profesora Dunjića u vezi sa tom fotografijom, koja je tamo imala oznaku 6D97 pitaju da tu fotografiju pogleda i pitanje glasi: „Profesore Dunjiću, sada ćete na ekranu videti fotografije koje smo izvadili iz jedne knjige i koje se odnose na to vreme kad su leševi još bili tamo. Da li to kanal koji vidimo na ekranu? “ Odgovor: „Da, to je taj kanal. Te dve fotografije snimljene su iz smera Radonjičkog/Radoniq jezera i mesta gde se kanal sužava, koje je kod Donjeg Ratišta/ Ratiši i Ultë i Glođana/Gllogjan. To je betonski deo kanala. A druga fotografija je nešto što sam video sopstvenim očima kad sam bio na lokaciji. Vidim ovde dva leša, odmah do desne ivice, zavisi, naravno, odakle se gleda, dva leša koji su plutali i koji su kasnije pronađeni u zemljanom delu kanalu, jer ovo ovde je betonski deo. Iz

betonskog dela izlazi jedan vodopad i posle toga sledi zemljani deo. Tada je bilo dosta kiše i ova dva leša i još jedan veći, pronađeni su u aprilu. “Dobro, zaustavimo se sada na trenutak. Ako je tačno, a mislim da je nesporno to, da je profesor Dunjić do kanala stigao tek 11. septembra, onda on, prema vašem iskazu barem, nije mogao da vidi ta dva leša na ovom mestu gde se oni vide na ovoj fotografiji, zar ne? Jer, ta su dva leša tada otišla sa te lokacije. Da li to tačno? Ne mogu da čujem vaš odgovor.

TUŽILAC ISSA: Časni Sude, pre nego što odgovorite, ...

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC ISSA: ...možda bi svedok trebalo da skine slušalice.

SUDIJA ORIE: Molim vas skinite slušalice.

TUŽILAC ISSA: Ja smatram da ovo zaista nije jasno, na šta se odnosi ovaj pasus. Jer, ako pogledamo ovaj donji deo koji je gospodin Emmerson upravo pročitao, tu piše da su ta dva leša plutala, a kasnije su pronađeni u zemljanom delu, jer to je betonski deo, spominju se velike kiše u to vreme, tako da mi sada nije sasvim jasno, ukoliko ne pogledam ceo transkript ovog svedočenja, da vidimo šta je i kasnije rečeno. Nije jasno da li profesor Dunjić govori o tome šta je video toga dana ili ...

SUDIJA ORIE: Gospođo Issa, u ovom trenutku sada ne procenjujemo istinitost iskaza doktora Dunjića. Ovde stoji, „a druga fotografija je nešto što sam video sopstvenim očima kad sam bio na toj lokaciji“. Prema tome, taj deo iskaza sigurno je nedvosmislen. Ne pitajte me sada, naravno, ništa za pouzdanost, jer na početku odgovora on kaže da su dve fotografije snimljene iz smera Radonjićkog /Radoniq jezera. To izgleda baš nije pouzdano, jer ako to gledate iz smera Radonjićkog /Radoniq jezera, onda to bilo, naravno, voda išla prema vama, a to ne izgleda kao na drugoj fotografiji. Prema tome, gospodin Emmerson u ovom trenutku pokušava da ne iznosi celi taj iskaz, jer tu isto postoje neke dvosmislenosti. Poslednji red mi isto nije jasan. Međutim, nešto je ovde samo po sebi jasno. Kad on kaže, „ja sam to video vlastitim očima kad sam bio tamo“. Gospodin Emmerson sada pita svedoka i on ima svako pravo da to radi, da li je to protivrečno sa onim što je rekao svedok. Dakle, ili jedno ili drugo, možda tek još treba objasniti. Jer, ne možete prihvatiti obe stvari kao jednako valjane. Ja sam stigao 11, fotografija je ono što je doktor Dunjić video vlastitim očima kad je bio tamo. A ovaj svedok je jasno rekao da 10, možda već i 9, ali barem 10. ti leševi više nisu bili tamo. Onda, naravno, dođe neko drugi i sada nije jasno, je li ovaj bio tamo možda 7, otkuda mu taj april koji spominje, šta je to. Ali, ovo je sigurno prihvatljivo pitanje za ovog svedoka.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Bajčetiću, nisam siguran da li se još sećate pitanja koje sam vam ranije postavio, pa ću vas podsetiti. Vi ste nam, u vezi sa ovom fotografijom u tabulatoru 2B rekli da kategorički tvrdite da ta dva leša koja se vide na toj fotografiji, više nisu bila u betonskom delu kanala 10, dok ste vi tamo bili. Ja sam vam sada pokazao transkript iskaza profesora Dunjića, koji je do kanala išao tek 11. i kad su njemu pokazali tu fotografiju, on kaže, „ova fotografija je nešto što sam video vlastitim očima kad sam bio na toj lokaciji. Tu se vide dva leša, blizu desne strane kanala zavisno od toga sa koje strane se gleda“. Dakle, vi ćete se složiti, pretpostavljam, da iskaz profesora Dunjić iz

predmeta Milutinović, ne može biti tačan, ako je ono što ste vi rekli Pretresnom veću o tome gde su leševi bili 10, ispravno.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne znam, zaista, to ne mogu da objasnim. Sve što bih rekao posle ovoga, mislim da, ne znam šta bih mogao da dodam. Ne slaže se nešto u datumima, u činjenicama se slaže.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emerson, ali vi opet sada pitate svedoka, koji je rekao, ja ne znam kad su oni tačno došli. Onda, ovde stoji u dokumentu da su došli tek 11. , znači, to je stvar logike. Ako je ovo šta taj dokument kaže tačno, onda i bez odgovora svedoka postoji protivrečnost. Ovaj svedok je ranije rekao da nije imao nikakvog direktnog kontakta sa njima, pa je onda najbolje da to sada ostavimo ovako. Jer se protivrečnosti mogu rešavati, ne samo putem svedočenja, nego i putem logike.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Naravno, ali tu postoji još jedna hipoteza,

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: ...a to je, da je neko ponovo premestio leševe iz zemljanog dela kanala gore u betonski deo kanala. Imate li neki razlog da verujete da su ti leševi premešteni uzvodno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Gospodine branioče, ja ne znam šta je cilj ovoga. Nije imao niko razloga, niti da premešta leševe, niti da se igra sa leševima. Jer, najmanje je nekome stalo da se igra sa ljudskim životima, to je činjenica.

SUDIJA ORIE: Šta god bi ljudi hteli da rade ili imali dobre razloge da rade, vi kažete da nemate nikakvog razloga da smatrate da su leševi, koji su prema vašim rečima, snimljeni na video snimku u betonskom delu kanala 8, za koje vi kažete da nisu bili više tamo 10, vi, dakle, nemate nikakvog razloga da smatrate da su tamo ponovo stavljeni 11. Dobro, to je jasno.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT EMMERSON: Da li je ovo povoljan trenutak za pauzu?

SUDIJA ORIE: Da. Molim sudskog poslužitelja da isprati svedoka iz sudnice.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Emerson koliko vam još vremena treba?

ADVOKAT EMMERSON: *(Odbrana nije uključila mikrofon)* 35 minuta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, isto pitanje za vas.

ADVOKAT GUY-SMITH: Moram da se posavetujem sa kolegama pre nego što mogu da vam dam neku dobru procenu.

SUDIJA ORIE: Vi želite da čujete šta to još gospodin Emmerson misli da pomene u sledećih 35 minuta.

ADVOKAT GUY-SMITH: To je tačno.

SUDIJA ORIE: Imate li gospodine Harvey neku predstavu?

ADVOKAT HARVEY: Pa, nekih 10 minuta. Naravno, moram da se još posavetujem i sa kolegama.

SUDIJA ORIE: Da, Pretresno veće je imalo sasvim dobar utisak da poslednja sednica, u četvrtak, sigurno nije bila dosta. No, to su svi prihvatili. U svakom slučaju, ukoliko biste vas trojica mogli da vidite možete li da završite za sledećih sat vremena, možda biste vi gospodine Emmerson mogli da se dogovorite sa svojim kolegama ko će postaviti koja pitanja, pa ćemo onda čuti ishod vaših pregovora u 11.00 časova, kad nastavimo sa radom.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: U odgovoru na pitanje koje je Pretresno veće postavilo, u vezi sa vremenom koje je potrebno, nakon konsultovanja sa svojim kolegama, mislim da je najefikasnija upotreba vremena da dam svojih 10 minuta gospodinu Emmersonu i da ne postavljam pitanja.

SUDIJA ORIE: To bi značilo 45 minuta. Pretresno veće bi želelo da sledeću pauzu napravi u minut do 12. Gospodine Harvey, vi ste treći.

ADVOKAT HARVEY: Ne zbog toga što sam ja time zaplašen, nego mislim da je to najkorisnija upotreba svog vremena koje nam je na raspolaganju. Ja ću, takođe, dati svoje vreme gospodinu Emmersonu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, da li mislite da možete da završite u minut do 12.

ADVOKAT EMMERSON: Onda vas molim da nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Bajčetiću, molim vas pogledajte ponovo vašu izjavu. I ovog puta to je stranica 16, paragraf 69. u kojem komentarišete video snimak o otkrićima ostataka.

SUDIJA ORIE: Za svedoka u verziji za srpski, to je stranica 22, paragraf 69.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Izvinjavam se. U originalu, na srpskom, je stranica 22, paragraf 69. Molim vas, pogledajte paragraf 69, pod slovom D, ali prvo i paragraf 69. (i), da biste se podsetili o čemu je reč. Da li je tačno da je jedna od dve osobe, čiji su ostaci otkriveni u Dašinovcu/Dashinovec, nosila policijsku košulju?
SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A iz paragrafa 69(i), možete li da potvrdite da je u toj policijskoj košulji pronađen dokument na kojem je bilo ime Miloša Radunovića?
SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste utvrdili zašto je on nosio policijsku košulju?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Nisam utvrdio zbog čega. Međutim, u to vreme su policajci svojoj rodbini davali delove, kao što su prsluci ili košulje, da nose.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li znate, da li je Miloš Radunović bio zaista policajac ili policajac u rezervi?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Mislim da nije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Molim vas da sada pogledate tabulator 1. u izjavi gospodina Tomaša, paragraf 54. U toj izjavi gospodin Tomaš je zabeležio isto. Da li imate taj paragraf, paragraf 54? „Sećam se da je Bajčetić našao ličnu kartu i neka druga dokumenta među tim stvarima. Ali, ne mogu da se setim imena koja su pominjana na tim dokumentima. Dok smo se nalazili na toj lokaciji stigla je policijska jedinica, MUP, i sećam se da je jedan od policajaca prepoznao jednu jaknu koja je nađena među odevnim predmetima, kao jaknu svog oca. Ne znam ime tog policajca. Znao sam da je bio policajac, jer je bio pripadnika policijske jedinice koja je došla. Ne znam koji je bio zadatak te jedinice. Ja sam ih samo video tamo. “ I nešto dalje, on kaže: „Ja u tom smislu ne znam više detalja. Jer, kada je policajac prepoznao jaknu svog nestalog oca, odveo sam Zenelja Aljiju sa tog mesta, kako njegovo prisustvo ne bi izazvalo bilo kakvu uznemirenost. “ Zastaćemo ovde. Vi se sećate, da je jedan policajac došao sa grupom ostalih policajaca i identifikovao neku odeću koja je tamo nađena, kao odeću svog oca?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Došla je jedna policijska grupa, desetak ljudi. Ja mislim da su to čak bili rezervni sastav, nekim kamionom malim. I njihov cilj je bio da obezbede tu prostoriju, na kojoj se vršio taj uviđaj i uopšte se ne sećam tog detalja da je neki policajac prepoznao košulju svog oca. Bogdan Tomaš je bio udaljen od nas možda, pa, tridesetak metara.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ime Staniša Radošević znači bilo šta u tom kontekstu?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja znam za čoveka Slobodana Radoševića, čija su dokumenta takođe bila tu na licu mesta. Stanišu ne znam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Mi smo čuli iskaz na ovom suđenju od Staniše Radoševića, koji je sin Slobodana Radoševića i on nam je opisao da je bio na mestu zločina, u Dašinovcu/Dashinovec, dok su tamo bili istražitelji koji su pregledali ostatke. Ja samo želim da vidim da li vas to ime, na bilo koji način, podseća na rođaka od jednog od preminulih, koji je bio prisutan u policijskoj uniformi?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja tog čoveka nisam, ... čak nisam sa njim ni razgovarao uopšte, niti mi znači njegovo ime nešto. Samo znam, kažem vam, za Slobodana Radoševića, jer su tu bila dokumenta njegova.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Mogu li da vas pitam sledeće. Da li ste znali da su kuće u Dašinovcu/Dashinovc bile zapaljene i da su to uradile srpske snage neposredno pre vašeg dolaska u Dašinovac/Dashinovc?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne znam taj podataka.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste videli selo Dašinovac/Dashinovc dok ste bili na tom lokalitetu?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Mi smo došli do kuća, ove dve kuće, to su bili siromašni ljudi, jer su kuće bile veoma skromne i tada nisu bile zapaljene kuće, kada smo mi bili. To je, išlo se niz jedan put, sa leve strane su bile te kuće.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Bajčetiću, da li možete da potvrdite za međunarodni Tribunal, da je bila praksa MUP-a i jedinica PJP i JSO, da pale kuće Albanaca kada su ulazili u selo i preuzimali kontrolu nad selom?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja zaista, osim ovoga što sam bio u Dašinovcu/Dashinovc, što sam bio u Rzniću/Irznij i na jezeru, ja više nisam tada zalazio uopšte po selima.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pa, to nije u celosti odgovor na moje pitanje. Na osnovu vaših saznanja, analitičara RDB u tom području, u to vreme, i pošto ste znali da su u toku bili sukobi, da li možete reći Pretresnom veću, da li je bila praksa srpskih snaga da pale albanske kuće kada su preuzimali kontrolu nad selom?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li im je bila praksa, ali ja mislim da oni nisu uopšte preuzimali kontrolu nad selima. Ni u jednom selu nisu srpske snage preuzele kontrolu i da su vladale tom teritorijom.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodin Staniša Radošević, koji je bio na tom lokalitetu koji ste vi opisali, rekao nam je da su kuće u tom području bile spaljene. A vi se toga uopšte ne sećate.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: On je bio tamo, verovatno je živeo. On bolje zna te prilike nego ja. Ja sam došao taj jedan dan na tu konkretnu lokaciju i ništa drugo, ja ne živim tamo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Bajčetiću, vi shvatate pitanje koje vam ja postavljam u vezi sa praksom srpskih snaga u celini. Da li je vaš iskaz, da vama nije poznato da su srpske snage, u tom području oko mesta gde ste vi bili stacionirani, palili kuće kada su ulazili u albanska sela?

TUŽILAC ISSA: Časni Sude, ja nisam sigurna da je to relevantno u svrhu ovog iskaza. On je već nekoliko puta rekao da ne zna.

SUDIJA ORIE: Pa, on je u stvari izbegavao da dâ odgovor. Izvolite nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Bajčetiću, da li je vaš iskaz da vi ne znate da je praksa srpskih snaga u području u kojem ste vi bili u to vreme stacionirani, bila, da, kada ulaze u albansko selo spale kuće, spale žetvu i pobiju stoku?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio vrlo jasan u tome da ne znam da je to bila praksa. Da je bilo slučajeva, to je sasvim sigurno, jer je to bio praktično rat.

SUDIJA ORIE: Da. Dajte da se ne fokusiramo na semantična pitanja, šta je praksa, a šta nije praksa. Da li vam je poznato da su srpske snage palile kuće i žetvu kad su ulazili u albansko selo?

SVEDOK BAJČETIĆ: Ja ne mogu da kažem tačno. Znam, kad sam prolazio putem Đakovica/Gjakovë – Dečani/Dečan - Peć/Pejë da sam video i paljevine. A da se fokusiram tačno koje selo, ko je to palio, to ne mogu, a bilo je spaljenih kuća. I, drugo ne mogu da kažem, zaista.

SUDIJA ORIE: To ste vi lično primetili, a na vašem položaju, da li ste ikada dobili informacije da se tako nešto dešava?

SVEDOK BAJČETIĆ: Dobili smo informacije o tome kako su pojedina sela, odnosno pojedine kuće, da su paljene, ali nije bila informacija takvog sadržaja da je to praksa i da se to čini uvek kad se uđe u neko selo.

SUDIJA ORIE: Da. Rekli ste da niste mogli da zaključite da je to bila uobičajena praksa, ali informacije su bile o spaljenim kućama i žetvi i to su spalile srpske snage. Da li sam vas dobro shvatio?

SVEDOK BAJČETIĆ: Bilo je informacija o spaljenim kućama, za žetvu stvarno nisam dobijao informacije, za kuće jesam, ali ponavljam, nisam dobio informaciju da je to praksa, da se obavezno to čini kada se uđe u selo.

SUDIJA ORIE: Da. A kada kažete, kada se uđe u selo, pod tim hoćete da kažete kada u selo uđu srpske snage, bez obzira koja vrsta snaga?

SVEDOK BAJČETIĆ: Srpske snage koje su imale oružani sukob ili akciju.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li vam je ikada iko opravdao, zašto je smatrao legitimnim da se pale kuće civila?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON: Želeo bih da pređemo na drugu temu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, u vašem pitanju su iznenada kuće postale civilne kuće, koliko sam shvatio svedok nije to rekao u svom iskazu. U svetlu odgovora možemo da nastavimo, ali bih vas zamolio da ne ubacujete krišom nove elemente.

ADVOKAT EMMERSON: Ako je potrebno da se pojasni?

SUDIJA ORIE: Ne, ne, u svetlu odgovora svedoka, to nije potrebno, ali za buduće prilike.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U paragrafu 65. vaše izjave gospodine Bajčetiću, vi pominjete, u poslednjoj rečenici otkriće tridesetogodišnjeg muškarca u betonskom odvodnom kanalu. To je u vašoj izjavi u tabulatoru 14. Na kraju paragrafa 65. vi pominjete betonski odvodni kanal, prekriven betonskim blokovima, u kojem je pronađeno telo muškarca starog, otprilike, trideset godina.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Da li se sećate da je to telo izvađeno iz tog odvodnog kanala, u vašem prisustvu?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne. Zato što, to su bili, ja sam to video lično, svojim očima. Neko je od ovih ljudi sklanjao betonske, kao rešetke, i tu se ukazalo telo i kada smo procenjivali da je to čovek star oko 35 godina, bio je u nekoj jakni. On je nakon toga izvađen, samo nisam prisustvovao do kraja tome.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu, hvala. Pročitaću vam pasuse iz nekih izjava u vezi sa tim telom, a kada to završim, onda ću vam postaviti i neka pitanja. Za vašu informaciju, to telo je označeno etiketom RE1, a kasnije identifikovano na osnovu analize DNK, kao telo koje pripada čoveku po imenu Mehmet Rustemaj. Ako sada uzmete braon fasciklu, i pogledate tabulator 7. želim da skrenem vašu pažnju samo na jedan red u toj izjavi. U paragrafu 11, to je.... Ovo je izjava koju je dala žena Mehmeta Rustemaja i videćete, u prvom redu paragrafa 11. ona kaže da je njen muž poslednji put viđen živ u njenoj kući, da je ona bila poslednja osoba koja ga je živog videla, oko 11 ujutro, 30. avgusta. Ako biste sada pogledali tabulator 10, tu je još jedna izjava te gospođe i moraćete se oslanjati na prevod prevodilaca sa engleskog. Pročitaću vam pasus na dnu stranice 2 i na vrhu stranice 3, izjave ove gospođe. Ona kaže sledeće: „Dok je moj muž bio živ uvek je bio pod pritiskom srpske policije. Tukli su ga i mučili mnogo puta. Bio je optužen da drži oružje, ali bilo je dobro poznato da moj muž nije voleo Srbe. Posebno je imao problema sa policajcima koji su se zvali Rade i Milutin. Oni su često tukli mog muža u Policijskoj stanici Đakovica/Gjakovë, gde su obojica radili. Rade je bio sitan čovek, a Milutin je bio nizak. Obojica su govorili odlično albanski, premda su bili Srbi. Moj suprug je imao problema sa kolenima, zbog jednog od poslednjih premlaćivanja, koja je pretrpeo u rukama ovih policajaca.“

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, vi ste pogrešno rekli ...

ADVOKAT EMMERSON: Izvinite.

SUDIJA ORIE: ...da je i Milutin bio nizak, Milutin je bio visok.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Izvinjavam se, ispravljam se „bio je visok“. Ona nastavlja: „Još jedan od razloga zbog kojih je moj muž imao problema sa ovim ljudima, je u tome što su moji roditelji bili iz sela Prekaz/Prekazi. Moj otac je bio iz porodice Jashari, kojeg su srpske snage ubile 1998. Moj otac je bio drugi ili treći rođak Adema Jasharija. Naše porodične veze su značile da je srpska policija uvek sumnjala na Mehmeta, da ima neke veze sa oružjem. Svi u ovom području su znali za naše porodične veze.“ Ovde ćemo zastati za trenutak. Želim da vam pročitam još jedan pasus pre nego što vam postavim pitanje. Ako

pogledate tabulator 11, to je izjava čoveka po imenu Islam Rruci, koji je bio poznanik osobe čiji su ostaci pronađeni u tom odvodnom kanalu, Mehmeta Rusetamaja. Na stranici 2. njegove izjave svedoka, on kaže sledeće: „Mislim da Mehmet nije imao nikakvih problema sa bilo kim, osim sa čovekom po imenu Rade, kojeg se bojao, to znam. Znam da su Srbi često dolazili u Mehmetovu kuću, ali nisam sto posto siguran iz kog razloga. Mislim da je bio u svađi sa Srbinom Radetom Vlahovićem iz sela i bojao se da bi se taj Srbin mogao osvetiti njegovoj porodici. Uvek je imao problema sa Radetom, koji je bio civilni policajac iz Đakovice/Gjakovë. Svađali su se u vezi sa mestom na pijaci na kome je Mehmet prodavao med. Mislim da je Rade želeo tu tezgu za svog prijatelja. “ Zastaćemo ovde za trenutak. Prvo, mislim da ste nam rekli da poznajete Radeta Vlahovića, policajca iz Policijske stanice Đakovica/Gjakovë. Da li je to tačno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li je bilo više osoba sa imenom Rade Vlahović, u Policijskoj stanici Đakovica/Gjakovë?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: To ne znam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li je on bio civilni policajac?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da, bio je.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Možete li da ga opišete, molim vas?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Pa, bio je, možda, visine oko 170, smeđ, nije bio snažne konstitucije. Ja sad ne verujem da bih ga i prepoznao.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatam. Da li biste bili u mogućnosti da na bilo koji način osvetlite sugestiju, da je jedna od osoba čiji su ostaci pronađeni tokom istrage, imao ranije problema sa Radetom Vlahovićem iz Policijske stanice Đakovica/Gjakovë?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: To mi nije poznato, apsolutno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu, onda ću preći na drugu temu. U vašoj izjavi svedoka, vi ste opisali činjenicu da su iz područja oko kanala pokupljene čaure metaka. Je li tako?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Mislim da je pridat određeni značaj činjenici da su to bile čaure metaka proizvedenih u Kini?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Objasnite nam, molim vas, u čemu je značaj toga da su oni proizvedeni u Kini?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Znače šta. Tamo, kad se koristila ta municija, čak su, bio je i nekakav naziv po tome kako se čuje zvuk tog metka, jer se razlikovao od zvuka metka koji je bio proizveden u Srbiji. Jednostavno, razlika je bila u nekom punjenju i sasvim se, čak mislim da je naziv za te metke praskavci.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, da li se kineska municija povezivala sa OVK ili sa srpskim snagama ili i sa jednim i sa drugim?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ona se povezivala sa OVK.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li su srpske snage koristile kinesku municiju?
SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Koliko ja znam, meni to nije poznato, nisu sigurno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da vidimo, da li nam možda možete pomoći u vezi sa ovim. Pogledajte sada braon fasciklu, tabulator 4. Ako pogledate prvih nekoliko redova ovog dokumenta, prvo vidite, to je „Plan zaseda“, vidite li to?
SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ali, ako pogledate iznad toga, ... da li ovde stoji sporazum ... da su pripadnici Sekretarijata u Đakovici/Gjakovëi pripadnici Resora državne bezbednosti u Peći/Pejë i Đakovici/Gjakovë. To znači jedan sporazum između SUP-a i Resora u kojem ste vi radili, zar ne?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ovde tako piše. Mi nikada ovakav dogovor nismo u Đakovici/Gjakovë imali, to sam siguran. Bar ja nisam prisustvovao ni jednom takvom sastanku gde je ovakav dogovor bio. Da li je u Peć/Pejë bilo, ne znam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Možda je odgovor na to u datumu. Jer, ako pogledate, odmah ispod „Plan zaseda“, u prvom paragrafu, govori se o zasedi u januaru 1999. a vi onda više niste bili?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, znam da ste onda već otišli. Međutim, gospodin Tomaš je i dalje bio tamo.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I ovde, pri vrhu, možemo videti, da je taj plan zasnovan na informacijama da će se teroristi locirani u selu Jablanica/Jabllanicë i selu *Bučane*, kretati putem Kosurić/Kosuriq - Glodane/Gllogjan - *Nepolje* u tačno određenom vremenu. Vidite li to?

TUŽILA ISSA: Kakva je relevantnost ove linije ispitivanja, imajući u vidu datum. Nisam sigurna u čemu je relevantnost.

ADVOKAT EMMERSON: To je očigledno.

SUDIJA ORIE: Mislim da je relevantnost jasna iz prethodnih pitanja i iz iskaza koje je Pretresno veće ranije čulo o ovome. Nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pogledajte sada, molim vas, peti paragraf, rimsko pet, drugu rečenicu tog paragrafa. Da li tu stoji da će komandant voda PJP obezbediti ručne bacače i municiju kineske proizvodnje? Vidite li to?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A pod rimsko osam, da li stoji da će, osim maskirnih uniformi, cipela, zaštitnih prsluka i tako dalje, pripadnici PJP, isto tako, dobiti dugo i kratko naoružanje sa dva borbena kompleta municije, kao i 30 metaka proizvedenih u Kini? Vidite li to?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Možete li smisliti bilo kakav legitimni razlog zbog kojeg bi Resor državne bezbednosti dogovarao sa PJP-om da se pripadnicima PJP-a izda, ne samo redovni borbeni komplet municije, nego još i 30 metaka proizvedenih u Kini?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne znam, zaista. Prvi put čujem ove činjenice, a drugo, u tom periodu nisam ni bio tamo. Pretpostavljam da je ovo, da su dogovori nastali tada kada je sasvim neka druga situacija bila. Zaista ne mogu da se izjasnim o onome što nisam bio tamo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, ja znam da vi ne možete da komentarišete taj konkretni plan, iako ste nam rekli da je vaš kolega gospodin Tomaš i dalje radio u Đakovici/Gjakovë. Ja znam da vi ne možete da komentarišete sam sadržaj ovog plana. Ono šta vas ja pitam je nešto drugo. A to je, možete li smisliti bilo kakav legitimni razlog zbog kojeg je potrebno, osim redovne municije, obezbediti da pripadnici PJP-a, takođe, imaju i municiju koja se obično povezuje sa OVK?

SUDIJA ORIE: To je pitanje postavljeno, gospodine Emmerson, i on je rekao „ne znam“. Nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A sada tabulator 5.

SUDIJA ORIE: Morao sam da usporim.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pogledajte, molim vas, paragraf 160. iz ovog dokumenta. To je jedan deo iz predpretnog podneska Tužilaštva u predmetu Milutinović. Dakle, pogledajte šta ovde stoji, a to je: „Pre izvršenja samih ubistava napravljeni su i drugi pokušaji da se stvari sakriju. Na primer, u jednom naređenju MUP-a iz januara 1999. trupe su dobile naređenje da postave zasedu onima za koje se smatralo da su pripadnici OVK i dobili su naređenje da koriste kinesku municiju. Kinesku municiju obično je koristila OVK, ali ne i snage SRJ i Srbije. Ovaj namerni pokušaj da se OVK podmetne krivica za ubistva Albanaca, poklapa se kasnijim pokušajima vršenja propagande od strane pripadnika zajedničkog zločinačkog poduhvata, da se civilne žrtve pripisuju unutrašnjim razmiricama u OVK“. Gospodine Bajčetiću, da li je u Resoru državne bezbednosti u Đakovici/Gjakovë postojala praksa, vama poznata, da se nastoji da se OVK okrivu za zločine koji su počinjeni od strane srpskih snaga?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: U vreme dok sam ja bio dole, tvrdim da se to nije događalo. Ja za ove sad, kao što piše u paragrafu 160. prvi put čujem.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro. Malo ranije ste, odgovarajući na pitanje u vezi sa kanalom, rekli da je ideja da su se leševi premeštali, ideja koju u potpunosti odbacujete kao mogućnost, dakle, to da su srpske vlasti manipulisale sa leševima. Da li je to tačno?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da. Ja za tako nešto nisam znao, to je sigurno, ako je postojalo, naravno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A sada pogledajte, ovde, paragraf 153. u ovom istom dokumentu. Ovde se pominje Vlastimir Đorđević, čovek koji je prema izjavi u tabulatoru 13. bio prisutan na licu mesta, 8. zajedno sa gospodinom Tomašem. Tužilaštvo, u vezi sa gospodinom Đorđevićem, ovde tvrdi da je on koordinirao čišćenje leševa.

TUŽILAC ISSA: Časni Sude, ulažem prigovor.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC ISSA: Ovo je u potpunosti irelevantno za ovo o čemu se ovde radi. On ovde postavlja pitanja koja se odnose na druge predmete i drugo vreme.

SUDIJA ORIE: Ja mislim da gospodin Emmerson želi da čuje od ovog svedoka u kojoj meri su mu poznati ovi drugi incidenti. On ima pravo na to. Međutim, u isto vreme, gospodine Emmerson, ja se ne sećam da je svedok rekao da je nemoguće da se to činilo. Koliko se ja sećam svedok je rekao da on ne može da razume zašto bi neko tako nešto učinio.

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: Prema tome, u toj meri mislim da ste krivo prepričali prethodni iskaz svedoka.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, mene zanima, gospodine Bajčetiću, koliko je od ovoga vama poznato. Pročitaću to ponovo. „Đorđević je na osnovu Stojiljkovićeve naređenja koordinirao „čišćenje“ leševa i njihovo premeštanje u tajne masovne grobnice na nekoliko lokacija u Srbiji. Pripadnici MUP-a vozili su leševe na jednu, od nekoliko, lokacija u Srbiji, među kojima su jezero Perućac, Bajina Bašta i poligon Specijalnih antiterorističkih jedinica u Batajnici, kod Beograda. U Batajnici su pripadnici MUP-a položili leševe u masovnu grobnicu na samoj streljani. Cela ta operacija obavljena je u tajnosti. Đorđević je lično sudelovao u toj operaciji. On je, putem telefona i lično, razgovarao sa nižim pripadnicima MUP-a u vezi sa detaljima sahranjivanja. A njegov lični vozač sudelovao je u upravljanju nekim od kamiona. Đorđević je jednom pripadniku MUP-a rekao da je to sahranjivanje deo čišćenja Kosova, što je tajna „prvog reda“. Vlasti u Srbiji ekshumirale su nekoliko tih masovnih grobnica, od 2001. godine nadalje. Do sada je ekshumirano više od 900 leševa. Obdukcije i DNK, zajedno sa otkrivanjem ličnih karata i drugih ličnih predmeta na leševima, dokazaće da su to leševi ljudi ubijenih na Kosovu tokom perioda relevantnog za Optužnicu, uključujući i ljude čija se imena nalaze u popisima koji idu uz Optužnicu.“ Dakle, gospodine Bajčetiću, kad ste maločas izjavili da ne možete da zamislite zašto bi neko pomerao leševe, da li ste tada znali ili niste znali za ove navode iznesene protiv Vlastimira Đorđevića?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Tvrdim da, apsolutno, to nisam znao i da sam za te podatke saznao iz medija. I dalje tvrdim da tako nešto je potpuno besmisleno. Ali to nije sad stvar ovog predmeta.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ali, gospodine Bajčetiću, vi znate da je veliki broj posmrtnih ostataka kosovskih Albanaca iskopan u Batajnici 2001. godine i još se uvek vraćaju na Kosovo. To znate, zar ne?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Naravno, to su objavili mediji. Ja to nisam znao dok nisu počeli mediji da objavljuju i dok nije Vlastimir Đorđević objavljen kao ličnost koja se time bavila.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vi znate iz dokumenta koji ste videli danas u unakrsnom ispitivanju, da je jedan viši pripadnik SUP-a u zgradi u kojoj ste vi radili, zapisao da je upravo taj čovek bio na licu mesta, na mestu zločina u tzv. izviđačkoj misiji 8. septembra?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Znam. Ali, ja sam već rekao da ja to nisam znao u tom trenutku i da nisam na to mogao da imam uticaj ko će da bude, kakav sastav da bude te izviđačke grupe.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li vi i dalje tvrdite da ne možete da zamislite nikakav razlog zbog kojeg bi srpske snage pomerale posmrtno ostatke?

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, svedok je rekao „niko nije razloga da pomera leševe ili da se igra sa leševima, ne vidim zašto bi se iko igrao ljudskim životima“.

ADVOKAT EMMERSON: U redu.

SUDIJA ORIE: „To niko ne želi“.

ADVOKAT EMMERSON: U redu.

SUDIJA ORIE: E sada pitate, da li se može zamisliti ili ne, to se sad stvarno radi o mašti. Možda biste trebali da bolje iskoristite vaših preostalih 14 minuta. Nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Čuli ste šta je pročitao sudija. Da li je to i dalje vaš iskaz?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: *(ne čuje se prevod)*

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ne, nismo dobili prevod. Molim vas da govorite u mikrofona. Da li to i dalje ostaje vaš iskaz?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I sada konačno, još jedna tema iz vaše izjave svedoka. To je paragraf 67. i 68. Vi tu govorite da su krajem septembra pronađeni novi posmrtni ostaci, blizu farme, ali kažete da niste bili prisutni kada su pronađeni, odnosno ekshumirani.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: *(ne čuje se prevod)*

ADVOKAT EMMERSON: Znao da je isti kolega iz RDB-a, koji je pravio gore pomenute snimke, bio prisutan kada su nađeni ti posmrtni ostaci, ali ne znate da li je tom prilikom napravio bilo kakve video snimke.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT EMMERSON: Dakle, da stvari budu sasvim jasne, recite nam prvo o kome se tu radi, ko je taj kolega?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Pa, to je kolega kamerman.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Recite nam kako se zove?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam da li njegovo ime treba da se pominje, s obzirom da nije predviđen za pojavljivanje pred Sudom. Postoji njegovo ime u dokumentima, ali nije ...

ADVOKAT EMMERSON: To može da bude i na privatnoj sednici.

SUDIJA ORIE: U redu. Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo opet na otvorenoj sednici.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Još dva pitanja u vezi sa ovim. Tabulator 6. u braon registratoru. Ovo je, izgleda, Zapisnik o uviđaju od 23. septembra i to je sastavio istražni sudija po imenu Kemal Čindrak, u vezi sa leševima na farmi. Zanima me jedan aspekt ovoga. U drugom glavnom paragrafu stoji da je „lice mesta“, tamo gde je to navodno pronađeno, „bilo obezbeđeno od strane radnika SUP-a Đakovica/Gjakovë“. Jedan je Predrag Stojanović. Recite nam prvo, da li vam je poznato da je Predrag Stojanović član porodice odakle je krenuo napad 24. marta na imanje Haradinajevih?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li poznajete, ili ste poznavali Predraga Stojanovića?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ja sam njega video nekoliko puta. Mislim da je to jedan visok čovek, mršav, ali nisam ja njega dobro znao. Pa, ja nisam znao većinu ljudi u SUP-u.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dobro, hvala. No, on je bio stacioniran u Đakovici/Gjakovë?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da, da, jeste. Ja sam njega video, on je nešto privatno vozio, neki kamion, sada se ne prisećam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li znate, da li je ikada bio u PJP-u?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Stvarno ne znam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I konačno, još jedna stvar, paragraf 62. vaše izjave. To je tabulator 14. Vi tu, u vezi sa vremenom kod kanala, kažete: „Takođe se sećam da se tamo nalazio prevrnuti automobil sa telima mladog bračnog para Albanaca, katolika, koji su nestali. “ A u paragrafu 63. kažete: „Prevrnuto vozilo se nalazilo u sredini gore pomenutog

vodenog bazena, koji se nalazio oko 4 do 5 metara ispod betonske kaskade. “ Recite nam, molim vas, čega možete da se setite u vezi sa tim leševima?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: To je bio auto, koji je bio ispod betonske kaskade, to je, ovako, jedan prošireni deo kao jedno malo jezerce i tu se nalazio taj automobil. Sad ne mogu da se setim tačno boje i to su ljudi koji su prilazili dole, našli dva leša. To je bio muški i ženski leš i to su rekli tada da je to bračni par Albanaca, katolika, iz sela Skivjane/Skivjan, koji se nalazi između Đakovice/Gjakovë i Dečana/Deçan. Drugih informacija o tome nemam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste videli konkretno, otkuda su izvučeni leševi?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam gledao kad su izvlačeni.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I konačno, da li ste u to vreme dobili neke informacije o tome odakle su tačno izvučeni leševi?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne, samo je bilo reči da je nestalo dvoje Albanaca iz sela Skivjani/Skivjan, i da su to njihovi leševi u tom autu.

ADVOKAT EMMERSON: To su bila sva moja pitanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, pretpostavljam da nemate više pitanja, kao ni gospodin Harvey. Onda, gospođo Issa, moramo da prestanemo sa radom u minut do 12. Onda pretpostavljam da sada nema puno smisla da počnete sa dodatnim ispitivanjem, ako uopšte ima potrebe da dodatno ispitujete svedoka.

TUŽILAC ISSA: Da, biće dodatnog ispitivanja.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda idemo na pauzu, jer je sada u 12 sati ceremonija polaganja zakletve sudija kojoj mi moramo da prisustvujemo. Što znači da ćemo, najverovatnije, nastaviti u 12 i 20, a možda i malo kasnije, zavisno od toga koliko će ta ceremonija da traje. Rasprava se prekida do kraja ceremonije polaganja zakletve.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospođo Issa, pre nego što vam dam mogućnost da dodatno ispitujete svedoka, želeo bih da vas pitam, da li imate ikakvih teškoća, s obzirom da mi još nismo dobili od Odbrane naznaku o tome koja dokumenta su koristili i imaju nameru da ih ponude na usvajanje. Možda vi nemate nikakav problem sa tim, u ovom trenutku, ali u svakom slučaju, ja pozivam Odbranu da obavesti Pretresno veće što je pre moguće o dokumentima koja imaju nameru da ponude na usvajanje. Ako kažete da imate problema, onda ću tome dati prioritet.

TUŽILAC ISSA: Možda bismo iz predostrožnosti to, ipak, mogli sada da uradimo, ako to neće uzeti previše vremena.

SUDIJA ORIE: Iz predostrožnosti. Ako kažete, ne znam kako da dodatno ispitujem svedoka, onda ćemo to da uradimo sada, ali ako kažete, ja sam uverena da mogu da dodatno

ispitujem svedoka, onda ćemo se time baviti kasnije kada gospodin Emmerson ili gospodin Guy-Smith ili gospodin Harvey budu imali malo više vremena da se pripreme.

TUŽILAC ISSA: U redu časni Sude, ja mogu sada da nastavim.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC ISSA

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Dobar dan, gospodine Bajčetiću.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Gospodine Bajčetiću, na poslednjoj sednici vama je postavljeno mnogo pitanja u vezi sa tvrdnjama da su tela pomerena ili bačena u kanal Radonjičkog /Radoniq jezera. Da li vam je poznato da su srpske snage pomerale ili bacile tela u Radonjičko/Radoniq jezero?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC ISSA: Molim da se pozove dokazni predmet P379.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: I dok to čekamo, u četvrtak gospodine Bajčetiću, postavljen vam je niz pitanja o sukobima do kojih je dolazilo u području kanala Radonjičkog /Radoniq jezera. Ono što bih vas zamolila, je da pogledate ovu kartu, koja je sada na vašem ekranu. To je ista karta koju ste obeležili tokom glavnog ispitivanja, na kojoj ste označili da je ovo područje bilo nedostupno srpskim snagama, ukoliko ne bi tu pokrenuli neku operaciju. Molim vas, da se na trenutak, orijentišete na ovoj karti i da nam konkretno pokažete gde je dolazilo do sukoba u području kanala Radonjičkog /Radoniq jezera?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Pa, najčešće je dolazilo do sukoba u ovom delu, Babaloć/Baballoq – Dubrava/Dubravë – Glođane/Gllogjan –Ratišt/ Ratisi – Rznić/Irznij - Dašinovac/Dashinovec, to je taj deo.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Da li vam je poznato, da li je ikada dolazilo do sukoba u konkretnom području gde su tela na kraju pronađena?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Bilo je sukoba i u tom delu.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: A ko je učestvovao u tim sukobima? Između koga su bili ti sukobi?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Učestvovali su pripadnici OVK i Organi unutrašnjih poslova, SUP.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: SUP ili MUP?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Pa, to je praktično isto. Ministarstvo unutrašnjih poslova i Sekretarijat unutrašnjih poslova, Sekretarijat je samo niža jedinica u okviru opštine, na nivou opštine.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: I u tim prilikama u kojima je dolazilo do sukoba u tom području, da li nam možete reći, koliko dugo su trajali ti sukobi?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Vremenski ograničeno jednoga dana ili...?

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Da, upravo na to mislim. Koliko dugo su trajali ti sukobi?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Pa, u toku jednog dana nekoliko sati. Recimo, tri, tri - četiri sata.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: A nakon što bi jedan konkretan sukob bio završen, ko je imao kontrolu nad tim područjem?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: SUP bi se tada povukao, jer nije bilo uslova da se postave punktovi i ponovo su dolazili ljudi iz OVK.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Možete li reći kada je dolazilo do tih sukoba, konkretno, u području kanala Radonjićkog /Radoniq jezera?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Konkretno je dolazilo u onim slučajevima kada pripadnici OVK napadnu ili patrolu policije, ili punkt policije, ili se dođe do informacija o tome da su ugroženi civili na tom području, onda bi dolazilo do sukoba, zato što hapšenje ili pronalaženje izvršilaca tih, nije bilo moguće bez akcija.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: A u kom vremenskom periodu je dolazilo do tih sukoba?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Dolazilo je do sukoba, dok sam ja bio dole, znači, od 1. jula pa nadalje, stalno. Bili su u kontinuitetu sukobi, manjeg ili većeg intenziteta.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Gospodine, pomenuli ste da je do tih sukoba dolazilo kada bi došlo do napada na policijski kontrolni punkt. Možete li da nam pokažete gde su bili ti kontrolni punktovi koji su napadani, koliko je vama poznato?

ADVOKAT EMMERSON: Ako mogu da kažem, ako je namera da se svedok usmeri na deo njegovog odgovora, nemam prigovora. Ali, njegov odgovor je bio mnogo širi.

SUDIJA ORIE: Gospođo Issa.

TUŽILAC ISSA - PITANJE: Ja se fokusiram samo na deo njegovog odgovora. Molim vas, pogledajte kartu i orijentišite se na njoj, da nam odgovorite na to pitanje. Ako želite ja mogu da ponovim pitanje.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Najviše sukoba je bilo u ovom delu, Babloć/Baballoq - Rastavica/Rastavicë, oko Prilepa/Prelep, Crnobrega/Carrabreg, taj deo i ovde ne vidim Streoc/Strellci, Donji Streoc/ Strellci i Ultë, takođe.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Gospodine Bajčetiću, ono što ću vas zamoliti je, dok čekamo da se pojavi dokazni predmet D32, možete li da objasnite zašto su srpske snage morale da se povuku nakon što bi se odigrali ti sukobi?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Morali su iz prostog razloga što tu nije bilo moguće obezbediti logistiku i, ovde jednostavno, OVK je bio na svom terenu.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Kada kažete da je OVK bio na svom terenu, šta mislite pod tim?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Pa, to podrazumeva da je tu dominantno bilo albansko stanovništvo, gde su vrlo lako mogli da obezbede podršku za sebe.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Da li je ikada bilo moguće, u tom vremenskom periodu, između jula 1998. i kraja vašeg boravka tamo ili barem do kraja septembra 1998. godine, da li je bilo moguće da srpske snage održe kontrolu nad područjem, nakon takvog sukoba?

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da „održe kontrolu“ traži malo konkretnije objašnjenje.

TUŽILAC ISSA: Ja mislim da je svedok shvatio moje pitanje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, samo da ponovo pročitam vaše pitanje. Gospođo Issa, na osnovu iskaza koje je Pretresno veće čulo, možda bi bilo dobro da budete malo konkretniji, jer vremenski period koji je pokriven pitanjem je od jula do kraja septembra, a mi znamo, barem po dosadašnjem iskazu, da se situacija menjala i to značajno menjala, ako se govori o početku avgusta ili početku septembra itd. Zbog toga vas pozivamo da zatražite od svedoka konkretniji odgovor u meri u kojoj on to može da učini.

TUŽILAC ISSA: Da, časni Sude.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Koliko je vama poznato, gospodine Bajčetiću, nakon što bi srpske snage učestvovala u sukobu ili, ako možemo to nazvati nekom vrstom borbe sa OVK, da li je bilo moguće da srpske snage preuzmu kontrolu nad selima koja ste pomenuli ili nad područjem kanala Radonjičkog /Radoniq jezera, u tom vremenskom periodu?

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da pitanje koje je postavljeno, traži nagađanje svedoka i ono je, takođe, van saznanja i nivoa ekspertize ovog svedoka, jer ponovo ostaje pitanje šta znači „održavati kontrolu“.

SUDIJA ORIE: Dajte da pokušamo da to pojasnimo. Gospodine Bajčetiću, vi ste nam opisali da je bilo sukoba i da nije bilo uslova da se postave kontrolni punktovi. Da li je i u jednom trenutku, dok ste vi bili tamo, situacija bila takva da su srpske snage bile u poziciji da se ne povlače odmah nakon takvih sukoba, već su bile u mogućnosti da, delimično ili u celosti, kontrolišu sela ili područja?

SVEDOK BAJČETIĆ: Koliko je meni poznato, ni u jednom trenutku srpske snage nisu imale kontrolu nad tim područjem, osim u onom kratkom periodu kad su se bavile Radonjičkim/Radoniq jezerom, odnosno žrtvama na Radonjičkom/Radoniq jezeru. A inače, da su bile stacionirane, da su imale kontrolu nad selima, to nisu.

SUDIJA ORIE: A da li je to bilo ograničeno na samo malo područje, tamo gde je kanal ili je to bilo šire područje?

SVEDOK BAJČETIĆ: Samo je ograničeno na to područje, znači, komunikacija između puta Đakovica/Gjakovë - Dečani/Deçan i obezbeđen je taj deo, između tog puta i Radonjičkog/Radoniq jezera i to je trajalo dok je trajao uviđaj i ekshumacija leševa.

SUDIJA ORIE: A šta mislite pod tim „uviđaj“? Ako je počeo 8. septembra ili ... i dokle je trajao?

SVEDOK BAJČETIĆ: Pa, ono što je meni poznato, to nije više trajalo od desetak dana.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Samo da bismo pojasnili vaš poslednji odgovor, gospodine Bajčetiću, kada kažete da to nije trajalo duže od 10 dana, na kojih 10 dana mislite?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Taj period od trenutka, znači od 8. kad su pronađeni leševi na Radonjićkom/Radoniq jezeru pa do onoga kada su pronađeni drugi leševi u rejonu *Ekonomije*, tamo gde ja nisam bio tada, nego su pronađeni neki leševi, bili su ljudi tamo oko toga. E, posle toga više nije moglo da se dođe.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: A zašto posle toga više niste imali pristup tom području?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Pa, jednostavno nije mogla da se održava jedinica tu, bez logistike, a OVK je imao, praktično je bio na svom području i mogao je tu bude, tu su bile njihove kuće i sve je bilo njima kao podrška.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: U redu. Ako pogledate ekran, videćete jednu kartu. Ja bih vas zamolila prvo da se orijentišete na toj karti i da razmislite, gde su se tačno odvijali ti sukobi između 1. juna 1998. i kraja septembra i, uz pomoć poslužiteljice, ja ću vas zamoliti da, kada se orijentišete na toj karti, da unesete X kod sela gde je dolazilo do sukoba.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Na stranici 68, redovi 18 do, ne izvinjavam se, stranica 66, redovi 18. do 23, svedok je svedočio i, ja nemam ništa protiv da se sada to što je on rekao unese u kartu, ali ako će se uneti u kartu, onda njegovi odgovori na stranici 66, redovi 18, do 22, treba takođe da mu budu na umu kada obeležava ovu kartu.

SUDIJA ORIE: A vi ste sada izmešali malo. Očigledno je greška stranica 66. Ako mislite na stranicu 68. kao ranije, onda je to u redu. Pročitaću sada to iz transkripta: „Najviše sukoba je bilo u ovom delu, Babloć/Baballoq - Rastavica/Rastavicë, oko Prilepa/Prelep, Crnobrega/Carrabreg, taj deo i ovde ne vidim Streoc/Strellci, Donji Streoc/ Strellci i Ultë, takođe.“

ADVOKAT EMMERSON: Ja sam, u stvari, mislio na stranicu 66. red 18. Citiram: „Najveći deo sukoba bio je u Streocu/Strellci - Dubravi/Dubravë.“ Mislim da je ovde sad greška u spelovanju. Postavljeno je pitanje, „da li znate konkretno područje gde su nađena tela, da li je tu takođe bilo sukoba“, i onda odgovor, „da, i tu je bilo sukoba“.

SUDIJA ORIE: Gospođo Issa, da li vi sada želite da se na karti obeleži ono što je Pretresno veće slušalo mesecima, jer Pretresno veće sada može napamet da vam pokaže na karti, na koja sela je svedok mislio, osim Streoca/Strellci, koji se ne pojavljuje na ovoj karti. Dakle, ako je svrha ovog svega da se samo obeleže ta sela, onda možemo i bez toga, a ako imate nešto drugo na umu, izvolite nastavite.

TUŽILAC ISSA: Pa, jedina svrha je bila da se pojasni za Pretresno veće gde su bili sukobi. Ali, ako Pretresno veće ...

SUDIJA ORIE: Mi znamo gde su ta sela.

TUŽILAC ISSA: Onda idem dalje.

SUDIJA ORIE: Da, molim vas, učinite to.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Gospodine Bajčetiću, u četvrtak, u vašem iskazu, - a za Pretresno veće, referenca je stranica transkripta 6447, - vi ste pomenuli da Rade Vlahović nije mogao da stigne do kuće svojih roditelja. To su redovi 23. do 25. Moje prvo pitanje je, gde su živeli roditelji Radeta Vlahovića?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Koliko ja znam, oni su bili isto u Dašinovcu/ Dashinovc.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: A zašto on nije mogao da dođe do kuće svojih roditelja, koliko je to vama poznato?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Zato što, jednostavno, bio bi uhvaćen od pripadnika OVK i, pretpostavljam, šta bi se dogodilo.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: A kako to znate?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Zato što, niko se nije u tom periodu kretao od Srba civila na tom području, a pogotovu on, što je radio u SUP-u.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Kada kažete, u to vreme, možete li biti malo konkretniji, na koje vreme mislite?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Pa, mislim na vreme u kome sam ja bio tamo, od 1. jula do 30. oktobra ili 30. septembra, sad ne mogu da se setim tačno, ali u tom periodu civili se nisu kretali slobodno, a pogotovo čovek koji je radio u SUP-u nije imao šanse nikakve da ode tamo na to područje.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Sada bih vas zamolila da pogledate paragraf 37. vaše izjave.

SUDIJA ORIE: To je žuta fascikla pod brojem 14.

TUŽILAC ISSA: Hvala vam časni Sude.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Paragraf 37, a pod tabulatorom 14. Vi kažete, negde na pola tog paragrafa: „Ova dva službenika MUP-a su uspela da prikupe ove podatke, jer su bili u bliskim odnosima sa lokalnim albanskim stanovništvom, koje nije odobravalo ili podržavalo OVK i njene aktivnosti. Porodice ova dva pripadnika MUP-a su odbile da napuste svoje domove, uprkos svim vrstama pritisaka i zlostavljanja, koje je vršila OVK. Zbog postavljenih kontrolnih punktova OVK, ovi ljudi više nisu mogli da napuste svoja sela i nisu mogli da kontaktiraju sa svojim rođacima, pošto više nisu mogli da putuju i nije bilo sredstava komunikacije. “ Kada kažete, „ti ljudi više nisu mogli da napuste svoja sela“, na koji vremenski period mislite.

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Upravo mislim na ovaj period, od 1. jula znači nadalje, koliko sam bio. Oni nisu mogli, kao što sam rekao malopre, uopšte da koriste ni saobraćajnice, niti da dolaze do Peći/Pejë, Dečani/Dečan ili Đakovice/Gjakovë.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Takođe ste pomenuli jednog drugog policajca, u vašoj izjavi, a to je Momčilo Stijović, u četvrtak, na stranici 6413, redovi do 22. do 25. transkripta. Rekli, da su Momčilu Stijoviću pomogli Albanci da prenese neke od svojih stvari iz kuće, i to na traktor. To je bio deo njegovih napora da prenese svoje stvari. Možete li da objasnite zašto je Momčilo Stijović morao da evakuise svoje stvari?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Iz prostog razloga što više nije mogao tu da živi. Jer, posle tih pritisaka, verovatno bi mu život bio ugrožen ili, jednostavno bi bio ubijen.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: I samo da pojasnimo...

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja ulažem prigovor, jer je reč o spekulaciji.

SUDIJA ORIE: Ne možete da uložite prigovor na odgovor. Vi možete kasnije da kažete da je to spekulacija, ali gospođa Issa nije tražila spekulaciju. Izvolite nastavite.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Kako to da ste vi saznali da je Momčilo Stijović morao da ode, jer, kako ste rekli, život mu je postao pakao?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Momčilo Stijović je to preneo nama u Đakovici/Gjakovë, koji smo se nalazili, i on nam je lično rekao da je koristio, da su mu Albanci pomogli da nekim traktorom prebaci stvari na bezbedno područje, odnosno u Đakovicu/Gjakovë.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: I koliko je vama poznato, ko je vršio taj pritisak na Momčila Stijovića?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Vršili su Albanci, odnosno, konkretno OVK. Oni su direktno vršili na sve porodice srpske koje su se nalazile u tom području.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Vršili su pritisak na njega da radi, šta?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Da se, jednostavno, svi ise, ne samo on, nego svi da se ise sa tog područja i, naravno, i Momčilo Stijović.

SUDIJA ORIE: Gospodo Issa, to su prilično opšte izjave. Ako biste mogli da postavite osnovu za činjenične nalaze, to bi svakako pomoglo Pretresnom veću. Izvolite nastavite, gospodo Issa.

TUŽILAC ISSA: Hoću, časni Sude, hvala.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Kako to da znate, gospodine Bajčetiću, da je OVK izvršila pritisak na sve Srbe da se ise iz tog područja?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Meni je potpuno jasno da to teško može bilo ko da shvati, ko nije bio na tom području. Jednostavno, dominantno albansko stanovništvo, gde je, među kojima je delovala OVK kao organizacija ili paravojna organizacija, itd. Jednostavno su želeli da ise Srbe sa tog područja i to je bila ta vrsta pritiska. Ovi leševi koji su bili na

Radonjićkom /Radoniq jezeru dokazali su, praktično, da je svaki ostanak tamo nemoguć, jer je život bio ugrožen. To je suština stvari.

SUDIJA ORIE: Gospodin Emmerson.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Još konkretnije, gospodine Bajčetiću...

SUDIJA ORIE: Ne, ne, gospodin Emmerson želi da interveniše.

ADVOKAT EMMERSON: Ja bih želeo, ako mogu. Prvo, potpuno ne mogu da shvatim kako ova vrsta opšteg iskaza proizlazi iz unakrsnog ispitivanja.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Drugo, kako god da se postave pitanja, suština pitanja i odgovora, u ovom delu između advokata i svedoka, je napravljena tako da se izvuku neke opšte izjave, a Pretresno veće je čulo konkretne iskaze o konkretnim događajima, u konkretnim vremenskim periodima. Da se o tome govorilo u unakrsnom ispitivanju, situacija bi bila drugačija. Ali, da bi se ovo stavilo u adekvatan kontekst tražim da Pretresno veće dozvoli naknadno unakrsno ispitivanje, jer je sada veliki deo iskaza posvećen tome da su srpske porodice morale, nedobrovoljno, da napuštaju to područje. I, s obzirom da se u ovoj fazi postavljaju ova pitanja, ovo nije samo prigovor na oblik pitanja, već je prigovor na celu liniju pitanja koja su postavljena.

SUDIJA ORIE: Gospođo Issa, dva pitanja. Prvo, kako su ova pitanja proizišla iz unakrsnog ispitivanja. To je prvo pitanje. A drugo, zašto se oslanjate na opšte opise umesto da se oslonite na vrlo precizne opise i iskaze koje je Pretresno veće ranije dobilo.

TUŽILAC ISSA: Prvo, časni Sude, kada sam počela sa ovim pitanjima ja sam se konkretno pozvala na stranicu 6413 transkripta od 28. juna, a moje pitanje proizlazi, konkretno, iz pitanja koje je svedoku prvobitno postavio gospodin Emmerson, koje se odnosilo na Momčila Stijovića i Radeta Vlahovića. U redu 21. gospodin Emmerson je pitao svedoka, „na čemu zasnivate taj utisak“ i svedok je odgovorio, „da jednostavno kažem, zasnivam na činjenici da sam u to vreme čuo, od samog Momčila Stijovića, da su mu Albanci pomogli da prebaci svoje stvari i praktično se evakuisao iz tog područja“. Ja sam pokušala da dobijem konkretnije iskaze u vezi sa tim.

SUDIJA ORIE: Da. A drugo pitanje je u odnosu na opšti karakter ovog iskaza. Ako želite da postavite pitanje svedoku u vezi sa tim, kad god on počne da odgovara rečima, „ono što se desilo u celom području, svima“, molim vas da ga usmerite na konkretnije odgovore. Na primer, vi ste ga pitali, nakon što ste krenuli ovu liniju ispitivanja, kako on to zna. A, gospodin Bajčetić je nastavio da opisuje situaciju, dok je pitanje gospođe Isse bilo druge prirode. Pitanje je bilo, „kako ste vi za to saznali? Kako ste mogli da date izjavu o tome što se desilo svima? šta je bio izvor vaših saznanja? I onda ste vi nastavili da opisujete šta se desilo svima, umesto da nam kažete šta je bio izvor vaših saznanja. Molim vas da se sada vratimo na poslednje pitanje. Vidim da su dvojica advokata odbrane na nogama.

ADVOKAT EMMERSON: Nemam ništa u vezi sa drugim prigovorom. Nadam se da će se situacija promeniti. Međutim, kad se radi o ovoj prvoj stvari, ovaj pasus na koji se pozvala gospođa Issa, dopustite mi da jasno kažem kakav je stav Odbrane. Ja sam unakrsno ispitao ovog svedoka, na strani 6413, o tome da li su informacije koje su dva zarobljenika Alija i Musa dali bile potvrda informacija koje su ranije došle od Vlahovića i Stijovića. Ja sam ga pitao ko je to, on je objasnio ko su i onda nastavio. Moj je utisak bio da su obojica imali prijateljske odnose sa nekim Albancima pre nego što je počeo sukob u junu. Pa sam ga pitao na osnovu čega to kažete, i onda je on rekao da, dakle, to proizlazi iz toga. A druga stvar koja proizlazi iz toga jeste...

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, dozvolite mi da vas prekinem. Ja se slažem sa ovom opštom linijom ispitivanja. Međutim, konkretni detalji su, pak, nešto drugo. Prema tome, hajde da se sada klonimo te opšte linije ispitivanja, da se ograničimo na konkretna pitanja. Onda gospođa Issa može nastaviti. Gospodine Guy-Smith, vi ustali, više ne stojite, pa onda pretpostavljam da gospođa Issa može nastaviti.

ADVOKAT GUY-SMITH: Pa ipak me tu nešto brine. Jer sad, kad čitam transkript, izgleda kao da je to pitanje postavila gospođa Issa, na strani 6413, možda grešim.

SUDIJA ORIE: Ja mislim da je to bio gospodin Emmerson. Ne, možda ste u pravu. Gospodine Emmerson, gospodin Guy-Smith je u pravu. Vidimo 6412 to je gospođa Issa, onda počinju pitanja, znači to nije gospodin Emmerson. Onda je cela stvar još problematičnija. Dobro, ja sam dao mogućnost gospođi Issa da postavi dodatna pitanja. Ali, gospođo Issa, kad ste vi pročitali te redove, ispalo je da vi kažete da su to pitanja iz unakrsnog ispitivanja, a nisu.

TUŽILAC ISSA: Moja greška, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dobro. Već sam vam dao pravo, pa vam ga sad neću oduzeti. Ali, molim vas da se ipak ograničite na jedno ili dva konkretna pitanja.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Možda je bolje da idem na drugu temu. Gospodine, ranije danas, pomenuli su vam 61. paragraf vaše izjave, a zatim 62. i postavljana su vam pitanja o leševima, odnosno o informacijama koje ste dobili o nestalom mladom bračnom paru Albanaca, katolika. Da to razjasnimo. Možete li da kažete ko vam je dao te informacije?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Pa, ne mogu, uopšte, da kažem po imenu i prezimenu, ko je to dao, takve informacije. Međutim, kad sam govorio o tome, o načinu kako smo dolazili do informacija, ja sam to, ovaj, objasnio.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Kad ste primili te informacije?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Pa, rekao sam da je to bilo početkom septembra 1998. godine.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Gospodine Bajčetiću, mislim da ste u jednom trenutku rekli, da vi niste pre 10. septembra 1998. odlazili do kanala Radonjičkog/Radoniq jezera, a ja sada hoću da vas pitam zašto?

SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Jednostavno, takva je bila odluka Sretena Camovića. On odlučuje ko kad ide gde, i prema onome kako je on odlučio, ja sam išao 10.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: No, i pre nego što ste saznali za te leševe pronađene u kanalu Radonjičkog/Radoniq jezera, jeste li odlazili u taj kraj?
SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Zašto niste?
SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Zato što nije bilo bezbedno, uopšte.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Zašto nije bilo bezbedno?
SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Nije bilo bezbedno, zato što su bili naoružani pripadnici OVK na tom području i oni su držali to područje. Tako, da ne samo što ja nisam bio bezbedan, nego niko nije bio bezbedan.

TUŽILAC ISSA – PITANJE: Da li vam je poznato da je neko drugi iz RDB-a išao tamo pre septembra 1998?
SVEDOK BAJČETIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC ISSA: Hvala. To su bila sva moja pitanja.

SUDIJA ORIE: Imali li potrebe za daljim pitanjima?

ADVOKAT EMMERSON: Ja bih samo hteo da kažem da me brine ova linija ispitivanja koja je kasnije prekinuta. Ali, ne tražim dodatna ispitivanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith? Ne. Gospodine Harvey? Gospodine Bajčetiću, time je, onda, vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste odgovarali na sva pitanja. Znam da ste dosta daleko od kuće i znam da ste morali da ostanete i preko vikenda i mi cenimo da ste ostali ovde i ponovo se vratili ovde danas da odgovarate na pitanja. Želim vam srećan put kući. Molim sada sudskog poslužitelja da svedoka isprati iz sudnice.

SVEDOK BAJČETIĆ: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, možete li sada da nam date brojeve dokumenata koje želite da uvrstite?

ADVOKAT EMMERSON: Da, možda je bolje da vam to dam odmah kada završimo sa radom. Mislio sam da uvrstim sve ono što sam koristio u unakrsnom ispitivanju.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda to treba da date predstavnici Sekretarijata. Gospođo Issa, pretpostavljam da vi za sada imate dovoljno informacija, a kad dobijemo taj popis onda ćemo to i formalno odlučiti. A sada, za sledećeg svedoka, mislim da prvo moramo da rešimo nekoliko proceduralnih pitanja, to su: zaštitne mere, izuzimanje nekih tema svedočenja iz izjave po Pravilu 92 ter i kao treće, redigovanje izjave po 92 ter, odnosno odgovor na predlog koje je Tužilaštvo iznelo, da se neki delovi izjave izuzmu kratko rečeno, kako je to sugerisao gospodin Dixon u e-mailu, od 28. juna, upućenog svim relevantnim osobama, a odnosi se na paragrafe 11, 13, 20, 32, 33, 55, 96, 98, 100, 170, 171, kad je reč o balistici, paragrafi 184. i 186. do 190.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ima još jedan dodatak, poslali smo e-mail.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Izgleda da nije poslat i Pretresnom veću. Dakle, ja bih dodao još i paragraf 97, drugu rečenicu u paragrafu 97.

SUDIJA ORIE: Hvala gospodine Guy-Smith. Jesu li strane već razgovarali o ovome, Gospodine Dutertre? Jeste li razgovarali o mogućem redigovanju izjave, kako više ne bismo imali prigovora u vezi sa uvrštenjem izjave po Pravilu 92 ter?

TUŽILAC DUTERTRE: Primio sam prigovore Odbrane unapred i zahvaljujem se mojim kolegama na tome. Ali, nažalost, nisam uspeo da se sastanem sa njima u petak, kako bih im saopštio stav Tužilaštva o tim prigovorima. Ja to mogu da učinim sada, ukoliko to želite. Možemo da idemo od paragrafa do paragrafa i sledimo ono što je rekla Odbrana. Izvinjavam se zbog ovog odgađanja koje je uzrokovano sasvim nepredviđenim okolnostima.

SUDIJA ORIE: Ne znam da li je to najpraktičniji način rada. Možda bismo sada mogli prvo da počnemo da rešavamo neke druge stvari, na primer, zaštitne mere, pa da onda vidimo da li strane mogu da razreše neke od problema. Evo jedan primer, paragraf 13. Mislim, gospodine Dutertre, ukoliko promenite prvi red, kako bi glasilo, „poslednji preostali Srbi proterani su ili kidnapovani iz Dečana/Dečan i područja sa obe strane puta Đakovica/Gjakovë – Dečani/Dečan - Peć/Pejë“, onda bi pitanje oružanog sukoba, kao pravnog koncepta, nestalo. Istovremeno, činjenična osnova da su „bunker i rovovi OVK bili postavljeni pokraj tog puta“, bi ostala, kao i red „OVK je pucala i na civilna i na vojna vozila“. Ja ovde, barem, dobijam utisak, da bi to umirilo izražene zabrinutosti u vezi sa time da je paragraf 13. zapravo tek mišljenje o jednom pravnom pitanju o kojem Pretresno veće mora doneti svoju odluku. Jer, tu ih ima dosta, trebalo bi nam barem sledećih pola sata da se prođe kroz to. A Pretresno veće bi želelo da se to učini van sudnice. Pretresno veće prihvata da postoje valjani razlozi zbog kojih to do sada još nije učinjeno, ali možda bi se ovih preostalih pola sata moglo potrošiti na bolji način. Tako bi, isto, Pretresno veće moglo da dobije novu kopiju izjave, sa svim redakcijama. Idemo, zapravo, sada na privatnu sednicu, kako bismo rešili zaštitne mere. Kada je reč o balističkom delu iskaza, Pretresno veće je jutros, čini mi se pre sat vremena, dobilo odgovor Tužilaštva i možda bi bilo bolje da danas poslepodne pokušamo da vidimo kakav bi naš zaključak trebalo da bude na osnovu zahteva koji je podnela Odbrana i imajući u vidu odgovor Tužilaštva. Pa, zato predlažem, da sada pređemo na privatnu sednicu. Samo trenutak da vidim, da li možemo da pređemo na privatnu sednicu ili ne, zavisi od toga koje se zaštitne mere traže. Mislim da su bile, zapravo, dosta ograničene. Ako je reč samo o ... možda moramo ipak da pređemo na privatnu sednicu.

(Pretresno veće i pravni savetnik se savetuju)

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Hvala gospođo sekretar. Sada dobijam prevod na francuski, na engleskom kanalu. To uvek prija mojim ušima, ali... Dakle, nakon što svedok počne sa suštinom svog iskaza sutra, koliko sam shvatio, sledeća dva svedoka će, najverovatnije biti, prvo Aleksandrić, a zatim doktor Dunjić, ali još uvek nije izvesno šta će se desiti sa svedokom koji je pozvan *subpoenom*.

ADVOKAT EMMERSON: Ja sam već rekao pravnom savetniku Pretresnog veća u petak, da s obzirom na prirodu iskaza ovog svedoka, ukoliko on odgovori na *subpoenu*, da je to svedok za kojeg ne bih voleo da njegov iskaz bude u mom odsustvu, u četvrtak. I molim da to uđe formalno u zapisnik.

SUDIJA ORIE: Da, to je sada u zapisniku. U isto vreme, ima mnogo neizvesnosti u sadašnjoj situaciji, tako da ne možemo to da rešimo u ovom trenutku. Ako, osim ovoga, nema ništa drugo, završavamo sa radom i nastavljamo sutra ujutro u 9.00 časova u sudnici broj 2.

Sednica je završena u 13:48 h.

Nastavlja se u sredu, 3. jula 2007. godine u 9:00 h.

